

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Vasárnap, 1935. február 10.
33. szám.

BŰN ÉS BŰNTETÉS

Írta: Dr. NAGY SÁNDOR

A büntető-törvény elsősorban a jogszokat érdeklő foglalkozásuknál fogva, másodsorban a gonosztevő urakat, akik magukban előre latolgatják a mértéket a bűncselekmény és megtorlás, rizikó és felfedezés, várható eredmény és bekövetkező szenvedés között, mert ez a logikai és számtani műveltség nekik is a mesterségük körébe tartozik. A bírák a törvényt alkalmazzák, az ügyvédek csürik és csavarják, amiben nincsen semmi erkölcsstelség, mert az ügyvédség intézménye azért van alkotva, hogy a védenek érdekeit képviselje és jogászai elme-éllel keresse a menekülésnek, vagy enyhítésnek útjait a bűnös számára. Ezek a bűnösök rendszerint igen jól ismerik a büntető-törvénynek különösen azon szakaszait, amelyek az ő vállalkozásaikra vonatkoznak és én sokszor védtem olyan huncut embereket, akik alapos jogi fejtegetésekkel és tanácsaikkal bővítették fogyatékos tudományomat. Nos hát most módjuk lesz mindezen tényezőknél tanulmányokat végezni, mert új büntető kodexet kapunk és pedig nem afféle toldozást-foldozást, hanem olyat, mely egységes lesz az egész országban és megszünteti az eddig érvényben volt régi királyságbeli, erdélyi magyar, bukovinai osztrák büntetőtörvényeket és novellákat. Ezt a törvényt tudnia kell minden állampolgárnak, mert a büntetőtörvény a közjognak egyik része, amely azonban nem csak az állammal szemben való jogainkat és kötelezéseinket szabályozza, hanem az államnak, társadalomnak és az egyéneknek védelmével, bűnöknek megtorlásával és lehető megelőzésével foglalkozik. Most tárgyalja a javaslatot a szenátus, rövidesen végez vele a törvényhozás és, ha lesznek is apróbb módosítások, semmiesetre sem fogják azok érinteni a törvény alapelveit.

Az új törvénynek sarkalatos fundamentuma: a szabad akarat, melynél fogva minden normális ember — eltekintve bizonyos alacsonyabb kortól és beszámíthatóságot kizáró okoktól — tetteiért erkölcsileg és büntetőjogi felelős. Van-e hát szabad akaratunk? Erről a témáról könyvtárakat irtak össze és sokszor együtt tárgyalják az Isten létének és a lélek halhatatlanságának kérdéseivel. Hogyan — kérdezi a laikus, — hát még az is vitás lehet, hogy szabad elhatározási képességem van arra, hogy valamit tegyek, vagy ne tegyek? Hát a gyilkosnak nem volt meg a szabad akarat, mikor őt és védekezhettek jogosan azzal, hogy szabad akaratában korlátozták oly természeti törvények, vagy külső körülmények, melyeket megszüntetni nem állott módjában? Ah, mily botor felfogás még csak gondolni is arra, hogy Coroiunak muszáj rabolni és nem választhatott volna az utonállás és békés földművelés között! Hát nekem talán nincs szabad akaratom, hogy ma este a kávéházba menjek, vagy itthon maradjak? Ugy látszik, a szabad akarat vitatása csak olyan értéktelen szófia-beszéd!

De a kérdés nem olyan egyszerű. A filozófusok tulnyomó része azt bizonyítja, hogy

nincsen szabad akarat, mert mindannyian a természeti okok láncolatán függünk, az öröklés, környezet, szokások, előítéletek, kívülről jövő elháríthatatlan okok és benyomások, az egész érzéki világ a szabad akaratot befolyásolja, avagy egészen megszünteti. Bizony tévedsz jeles barátom, ha azt hiszed, hogy szabad akaratod van a kávéházba menni, mert, ha a feleséged harcias és ellenzi, nem fogsz odamenni, bár akarnál. Hát ha a bűnöst is végzetes átöröklés, elhanyagolt családi élet, züllött együttlét vitte a bűnbe? Hát ha isteni akarat rendezte el végtelen időktől fogva az

Német-francia kibékülés esetén egy rossz álmotól szabadul meg Európa

A volt francia légügyi miniszter nyilatkozata — Olasz álláspont a francia-angol egyezményről — Mussolini Rómába hívja Titulescut — Gömbös és Schuschnigg is ellátogatnak Rómába

Rómából jelentik: Olaszországnak a londoni tárgyalások eredményével kapcsolatban elfoglalt álláspontjáról a következő hivatalos jelentést adták ki:

— Olaszország felelős körei nagy érdeklődéssel kísérték azokat a tárgyalásokat, amelyek a francia és angol kormányok kiküldöttel között Londonban lefolytak és amelyek minden részletéről az olasz kormányt állandóan tájékoztatták. Az olasz hivatalos körök rokonszenvvel fogadták a tanácskozások eredményeiről kiadott nyilatkozatot és meg vannak győződve, hogy ez a nyilatkozat megadja a lehetőségét a Németországgal való megegyezésnek és így az érdekelt hatalmak közötti együttműködés megkönnyítését jelenti. A légvédelmi egyezmény ügyében Olaszország legközelebb alapvető formában fogja leszögezni álláspontját, de ezenfelül ebben a kérdésben Olaszország Angliához való viszonya külön megoldás tárgya lesz. Olaszország felelős körei nagy megnyugvással és megleléssel vettek tudomást a londoni tanácskozásoknak az osztrák függetlenség kérdésében elfoglalt álláspontjáról.

Párisi jelentések szerint Simon angol külügyminiszter és Flandin francia miniszterelnök között tegnap a késő éjjeli órákig folytak a tanácskozások. Az angol külügyminiszter az angol kereskedelmi kamara diszvacsorája után, Flandin miniszterelnökkel és Laval külügyminiszterrel megvitatta az angol-francia megállapodások fejleményeit, így Németország magatartását, illetve ellenvetéseit az egyezményrel szemben.

Sir John Simon külügyminiszter a párisi francia-angol kereskedelmi kamara bankettjén beszédet mondott és a következőket jelentette ki:

— Azt hiszem, hogy a béke ügyében és az

emberi cselekedeteket, mint a kálvinista predestináció vallja, mely szerint minden előre determinálva van, tehát az is, melyik ember legyen becsületes, melyik bűnöző és senkisémet változtathat a már megállapított üdvözülésen, vagy kárhozonon? Bölcsészetiileg a kérdést Kant döntötte el, aki ugyan azt állítja, hogy az okiség természet-törvénye folytán nem is lehetne beszélni szabad akaratról, de van az emberi léleknek egy ugynevezett intelligibilis része, ez pedig a lelkiismeret, mely megadja a szabad akaratot ahhoz, hogy válasszunk a jó és a rossz, az erkölcsös és az erkölcselen között, tehát tetteinkért felelősek vagyunk. Itt megemlítem, hogy Kant „a tiszta ész kritikájában” azt bizonyítja, hogy nincsen Isten, — a néhány évre azután megjelent másik művében: „a gyakorlati ész kritikájában” pedig erkölcsi bizonyossággal igazolja Isten lé-

egész világ érdekében jó munkát végeztünk Londonban. A múlt héten megkötött egyezmény egyetlen állam ellen sem irányul. Célunk az, hogy az összes érdekelt államok között megegyezést létesítsünk, amely egyenlőséget biztosítson. Ha mindazok, akiket meghívtunk, hogy velünk tárgyaljanak, közre is működnek, úgy a bizalom az államok között helyreáll és ennek érezhető hatása a kereskedelmi életben még ebben az évben jelentkezni fog.

A Popolo d'Italia írja, hogy március hónap elején nagyfontosságú tárgyalások színhelye lesz Róma vagy esetleg valamely felsőolaszországi város. A Duce a kisantant-államok külügyminiszterei közül minden valószínűség szerint

Titulescut meghívja hogy mindazokról az aktuális kérdésekről tárgyaljon, amelveket a római egyezmény magában foglal.

Titulescu után minden valószínűség szerint Schuschnigg és Gömbös látogatnak majd el Rómába, akikkel a Duce szintén speciális közép-európai kérdésekről tárgyal.

Pierre Cot volt francia légügyi miniszter nyilatkozott a Zwölf Uhr Blatt párisi munkatársának. A volt miniszter a következőket mondotta:

— Ha országaink kibékülnek, Európa egy rossz álmotól szabadulna meg, a népek nyugodtabban lélegezhetnének és visszatérne a bizalom is. Remélem, hogy az 1935-ös év mehozza ezt a közeledést. A Saar-kérdés szerencsés elintézését nyert, semmi sem akadályozhatja tehát már a közeledést. Két ilyen nagy nemzetnek meg kell érteni egymás szükségleteit és aspirációit. Mi, akik végigküzdöttük a világháborút, valóban őszintén át tudjuk érezni, hogy mennyire szükséges a francia-német megértés.

tét. A hitvédelem el is átkozta őt, mint atheis-
tát az első művéért és nem adott abszolúciót
a második kedvéért. De micsoda tü-
neményes agyvelő lehetett az, amely a leg-
főbb Lényre nézve meghatározván az anti-
nómiát, vagyis két ellentétes állítást (léte és
nem léte), mindkettőt egyformán megvédel-
mezte? Nyugodtan elfogadhatjuk Kant kon-
strukcióját a szabad akaratról, mint ennek a
nehéz problémának legletszetösebb megol-
dását.

A mai büntetőtörvénykönyvek mind a sza-
bad akaratot építik fel, de nem kell azt hin-
ni, mintha ennek megtagadói a felelősséget
egészben elhárítanák, hanem csak bizonyos
társadalmi vonatkozásban vonják le belőle a
következményeket. Új törvényünk helyesen ve-
szí fel a szabad akaratot nyugvó teljes egyéni
felelősséget, ami persze nem zárja ki, hogy a
bíró enyhítő körülményekül tekintsen olyan té-
nyeket és okokat, melyek a tettes akaratát be-
folyásolták.

A törvénynek másik alap gondolata az a ne-
gativum, hogy nem hozza be most sem a halál-
büntetést, hanem legnagyobb büntetésül fenn-
tartja az életfogytiglani kényszermunkát. Köz-
ismertek azok az érvek, melyek a halálbüntetés
mellett és ellen szólnak. Utóbbiak abban tömör-
ülnek, hogy a halálbüntetés végrehajtása,
amikor a hatalmas állami gépezet veszi el a
bűnös életét, mindig szörnyű jelenet, továbbá
statisztikai kimutatások szerint nem kevesebbi
a bűnözést, végül justizmord, vagyis később
tévesnek bizonyult elítélés esetén lehetetlenné
teszi a reparációt. Mellette pedig azt hozzák
fel, hogy a legnagyobb bűnöknek mégis csak
ez az igazságos megtorlása és elremitő hatá-
sától a megfelelő bűnözés csökkenése várható.
Nem megvetendő Kar Alfonz híres, szellemes
mondása a francia parlamentben a halálbünte-
tés eltörlése ellen: „Töröljük hát el a halál-
büntetést, de kezdjük azt meg a tisztelt gyilkos
urak!”

Fontos újítások a törvényben azok a ren-
delkezések, melyek a büncselekmények meg-
előzésére vonatkoznak, amely feladat elméleti-
leg rendőri hatáskörbe tartoznék, de a törvény
most ezeket felvette azzal a garanciával, hogy
ezen intézkedéseket csakis a bíróság rendelheti
el és pedig egyes esetekben büncselekmény
hiányában is, másokban a büntetés kimondásá-
val kapcsolatban, azonban mindig csak akkor,
ha megállapítható, hogy a gyanús vagy elítelt
egyéni veszedelmes a társadalomra. Ezek a
biztonsági intézkedések kórházakba, aziliumok-
ba, javító-intézetekbe, dologházakba való uta-
lásban, bizonyos helyektől, helyiségektől, fog-
lalkozásoktól, mesterségektől való eltiltásban
vagy a jó magaviselet biztosítására pénzbeli
óvadék letételében állanak. Ezek az intézkedé-
sek határozott időre mondhatók ki és a terhe-
sebbeket csak büntetett vagy sulvosabban bünte-
tett vétségek esetében lehet alkalmazni.

Fogja-e az új törvény a kriminalitást
apasztani? Ez a nagy kérdés, melyre alapos

választ adni nem lehet, mert embernek nem
adatott meg, hogy a jövőbe lásson. Felvetem
a gondolatot, vajjon az emberben benne van-e
a bűnözés vágya és hajlama? A vallás tanítá-
sa szerint mindannyian bűnösök vagyunk: „az
ember szívének gondolatja gonosz az ő ifjusá-
gától fogva” — mondá az Ur, továbbá „aki
közületek bűn nélkül való, az vessen először
követ ő reá”. De én azt hiszem, hogy ma az
emberek nagyrésze alapiában jó, szívökben
szeretet, részvét és könyörületesség lakozik.
A büntető-törvények egymagukban nem irt-
hatják ki a bűnt, amely teljesen soha sem fog
elmúlni, de fokozatosan éri a csapás, mennél
inkább erősödik az emberi szolidaritás érze-
se. Ki ne tudná, hogy a rossz gazdasági hely-
zet, a megélhetés nehézségei, a nyomor, a
szegénység és az alkoholizmus, mindmegany-
nyi kerítői a bűnnek. A bűnözés csökkentésé-
ben nemcsak a megtorló jognak van szerepe,
hanem sokkal inkább a felebaráti szeretetnek,
kulturának és igazságnak.

Megoldódott a „Repülő szálloda” katasztrófájának titka

— Az egyik utas agyonlőtte az óriásrepülőgép pilótáját —

Londonból jelentik: A Daily Herald
szenzációt keltő hírt közöl az arab sivatagban
néhány héttel ezelőtt lezuhant nagy hollandi
utasszállító repülőgép, az ugynevezett „Repülő
szálloda” borzalmas katasztrófájáról. Mint is-
meretes, a rejtélyes szerencsétlenségre eddig
nem sikerült világosságot deríteni. A lap cik-
ke szerint a lezuhanást izgalmas esemény elő-
zte meg. A Repülő szállodának egyik utasa
ugyanis az út közben rádióüzenetet kapott,
mire azt követelte a pilótától, hogy azonnal
repüljenek vissza Kairóba, mert neki életbe-

vágóan fontos ügyben vissza kell sürgősen
térnie. A pilóta azonban a fellevesek szerint
megtagadta ezt a követelést, mire az utas re-
volvert rántott elő és azzal agyonlőtte a piló-
tát, majd maga vette kezébe a kormánykere-
ket, de miután nem értett a kezeléséhez, a gép
lezuhan. A holland kormányknak bizalmas je-
lentést készítettek a kairói hatóságok a sze-
rencsétlenségről és ebben megállapították,
hogy a pilóta holttestében revolverlövés-
től származó golyókat találtak. A Repülő szál-
loda lezuhanásakor, mint ismeretes, tizen-
egyen vesztették életüket.

Hölgyeim! Legjobb jövő ma a kozmetika!
Fodorné és Weinfeldné szépség
specialisták
mérsékelt áron tanítanak. Str. Alexandri 3. 482 Bejárat az udvarba.

A csodagyermek csodája

Irta: Ifj. HEGEDŰS SANDOR.

Kis alföldi faluban született, apja mesterember
volt és a vézna kis gyermek ott játszadozott a mű-
hely belsejében, meg az udvaron és álmódzó szem-
ekkel nézte a világot. Nem érdekelte semmi, de
mikor zenét hallott, tágra nyíltak a szemei, figyelt,
sóvár fülekkel szívta magába a zenei hangokat és
ragyogó szemekkel kísért a zenészek mozdulatait.
Mikor ötéves volt, egyszer egy cigány tréfá-
ból kezébe adta hegedűjét, s ő pengetni kezdte
a hurokat. Nevettek az eseten, de aztán kezébe adták
a hegedűt, a vállához tették, ráhajtották a fejét s
ő a kis ujjával a hurokat szorongatta. Dajdó ci-
gánynak nagyon megtetszett a nagyszemű gyer-
mek, aztán úgy tréfából taníttatta a vonó fogá-
sára, a hegedű tartására, hangolásra, hurlenyom-
ásra és a tréfa, a játék ment egy pár hétig s egy-
szer csak az ötéves gyermek kezében megszólalt a
hegedű. Kis dalokat játszott, amiket hallott, vagy
mások dudoltak előtte, a plébános, a mester moso-
lyogva nézték a kis gyermeket és abba egyeztek
meg, hogy taníttatni kell. A plébános ur, mikor
összel bement a városba, el is igazította az ügyet
és így került a kis Karcsi hegedűtanárhoz, aki az-
tán rendszeresen taníttatni kezdte.

Pár év alatt serdülő fiú lett. Ragyogott a szem-
e, ha a zenére gondolt, már ismerte a klassziku-
sokat és hallott egy nagy csodahegedűsről, aki a
Paganini Ördögtáncával kezdte világsikereit és
meghódította a földet. Egyszer a plébános ur szü-
letésnapján, ebéd után sokat muzsikált és akkor
a plébános ur nagy örömeiben adott neki egy ezüst
öppengőt. Ezen aztán meghozta egy antikvárius
révén Paganini Ördögtáncát és titokban kint a
kertben, a lugas alján begyakorolta. Még a mes-
terének sem szót árva szót sem erről, ez az ő
titka volt, ez nem tartozott senki másra.

Ekkortájt történt, hogy Bécs hirdette a

nagy zeneversenyt. A kis rövidruhás gyermek hal-
lott erről, hogy ott össze fognak gyűlni a világ
muzsikusai és verseny lesz közöttük. És akkor ő
azt mondta, a plébános urnak: vigye őt el a gróf-
hoz, s ő megkéri a grófnét, akiről tudja, hogy jó
szíve van, vegyen neki jegyet föl Bécsbe, mert ha
ő oda el tud menni, akkor ott csoda fog történni,
ő tudja, ő érzi bent a lelkében, hogy ott csoda fog
történni...

A plébános el is vitte a grófnéhez, akinek
megtetszett a gyermek rajongása és így egy szép
napon a csodagyermek elindult atyjával a zenevá-
ros felé.

Egész úton hallgatólag volt, mert lelkében cso-
dára gondolt. Ő hitt abban, hogy az ott előtte meg
fog jelenni s rajongva gondolt a nagyhaju csoda-
hegedűsre, akinek nagy szemei vannak, akit ő lá-
tott annyi képen és akiről tudta, hogy az is abban
a városban van és az mind ott lesz, az a sok ze-
nész és mindenki — kezével szorongatta a kis he-
gedűtokját, amelyben az ócska hegedű volt, me-
lyet a tanár ur adott kölcsön a versenyre. A hurok
sem a legjobbak rajta, olyanok, amilyen telik kis
vidéki városból. Hegedűnek hegedű, lehet rajta ját-
szani.

Másnap elvezették a gyermeket a zenever-
senyre. Mikor bevitték a zsűri elé, ahol a selejte-
zés folyt, mert csak a legjobbakat engedik a ver-
senyekre, harmadiknak szőlították és megmondták,
hogy a feladott tételek közül melviket játssza el.
A gyermek belefogott, idegesen nézett körül, ő a
csodahegedűt kereste, akinek az arcképeit any-
nyiszor látta, de az nem volt ott. Azért játszott,
mert mondták, hogy játszani kell, de a lelke nem
volt bent a játékban. Mikor letette a hegedűt, a bi-
rák összenéztek és kibuktatták mingyárt a selejte-
ző vizsgán. A gyermek jóformán azt sem tudta,
hogy mi történt vele, csak az apja nagy szomorú-
ságából látta, hogy összetört minden és vége min-
dennek. De ő az útés alatt sem tört egészen össze,
belsejében valami azt mondta:

— Fog jönni a csoda, fog jönni a csoda! —

és tipegő léptekkel követte apját, aki bánatosan
vászorgott a nagyváros uccáin.

Ekkor egy hangszerkereskedés kirakatához
érték, ott megálltak, a gyermek nézte a drága
hangszereket, aztán félve így szólt az apjához:

— Ha már itt vagyunk, vegyünk egy pár új
hurt a hegedűre, mert ezek elhasználtak, ezeken
nem lehet játszani.

Beléptek az üzletbe, ahol egy idegen ur nagy-
ban alkudott egy roppant drága hegedűre. A gyer-
mek és az apja félve álltak ott s hallgatták, amint
a kereskedő magyarázza a vásárlójának:

— De uram, ez Stradivarius, hisz ebben benne
van minden. Óriási kincs!

De a vendég azt mondta:

— Ezen nem lehet már játszani, kérem.

A gyermeket erre a szóra, hogy Stradivarius,
villanyosítás érte belül, mert a hegedűverseny
első díja egy ilyen hegedű volt és 8000 schilling.
Lassan odasompolygott a hegedűhöz, megsimo-
gatta és nézte, nézte nagy szemekkel. S még a ke-
reskedő és a vevő vitatkoztak, hogy használható-e
a hegedű, igen vagy sem, a gyermek titokban ke-
zébe vette és elkezdte rajta játszani Paganini Ördö-
gtáncát.

Amulva hallgatta a gyermek játékát a keres-
kedő is, meg a vevő is és szólni sem tudtak a bá-
mulattól. Csak érezték, csodával állnak szemben.
És ebben a pillanatban nyílt az ajtó és belépett
rajta a lobogóhaju csodahegedűs. Intettek neki s
ő is hallgatott, a gyermek pedig rászegelte a szem-
eit és játszotta neki Paganini Ördögtáncát, azt
a dalt, amellyel az híressé lett és amellyel az be-
járta a világot. Mikor a gyermek letette a hegedűt,
odálépett hozzá, magához ölelte és azt kérdezte
tőle:

— Ki vagy, te gyermek, aki ily csodát mű-
velsz?

A fiu hozzásimult:

— Szegény fiu vagyok, akit elbuktattak a
vizsgán, most, az első selejtezőnél, mert feljöttem

A közönségre háritja át munkáját az aradi cégtáblafeliratokat vizsgáló bizottság

— Furcsa hirdelmény, amely bő alkalmat nyújt a denúciálásra —

Furcsa hirdetményt bocsájtott ki a városi közigazgatás keretei között működő, ugynevezett „Comisiunea de supraveghere a formelor si inscriptiunilor” című cégtáblafelirat és reklámszöveg-vizsgáló bizottság Arad város lakosságához. A bizottság, amely — mint ismeretes — azzal a tiszteletreméltó céllal alakult meg, hogy a hirdetmény-feliratok román szövegrészének helyességét és nyelvtisztaságát fogja ellenőrizni, illetve javítani, megalkulása után valóban üzembe is lépett és nyelvtani, ortográfiai és egyéb nyelvtisztasági szempontokból, megkezdte az eléje kerülő új városi hirdetmények, reklámszövegek átvizsgálását és adott esetben eszközölt kijavítását. Mindezt a bizottság természetesen teljesen díjtalanul végzi és semmiféle címen egy banit sem kell fizetnie senkinek, aki a városi határozat értelmében köteleességszerűen igénybeveszi.

Mint ismeretes, a bizottság nemes lendülettel azt is egyik fő programjaként tüzte ki maga elé feladatul, hogy a már meglévő cégtáblafeliratokat és cégtáblákat is felülvizsgálja. Amennyiben ennek szüksége mutatkozik, a bizottságot feljogosította arra a városvezetés, hogy felszólítást intézhessen mindazokhoz a cégtáblatulajdonosokhoz, akiknek cégtábláján hibás román szöveget találnak, hogy az érdekelt tulajdonos nyolc nap leforgása alatt javíttassa át a cégtábláját, a bizottság által javasolt módon és szöveggel. A városvezetésről valahogy úgy képzelte el a bizottság ilyirányú tevékenységét, hogy a bizottság tagjai először részre osztják be maguk között a várost és személyesen bejárva az egyes rayonokat, minden egyes esetben kellő tapintattal és figyelemmel hívják fel a hibás román nyelvű cégtáblatulajdonosokat a szükségelt korrekúra végrehajtására.

Ugy látszik azonban, hogy a bizottság ezt a methodust másképpen gondolta. Sőt: egészen másképpen. Erre vall, hogy a bizottság

a versenyre, mert felhozott a vágy, mert tudtam, hogy Ön itt van és látni akartam magát.

A csodahegedüs felkiáltott:

— Téged dobtak ki a versenyről?...

Odaszólt a kereskedőhöz:

— Kérem, azonnal hozasson egy autót nekem! — s mikor az autó előállt, megfogta a gyermek kezét, intett az apának: — Jöjjenek velem!

Egyenest a zeneversenyre hajtatott velük, kézen fogta a gyermeket, bevezette a zsüri bírái elé, akik nagy tisztelettel hajoltak meg a csodahegedüs előtt és aztán nem is kérdeve a bírák előbbi ítéletét, így szólt hozzájuk:

— Hoztam önöknek egy csodagyermeket. Ennek a játékáért én felelek. Kérem, kezdjük el a vizsgát!

Hegedüt akartak adni a gyermek kezébe, de a csodahegedüs azt mondta:

— Ugy tudom, egy Stradivarius a versenydíj. Adják csak ide azt a drága hegedüt!

Mikor elhozták a Stradivariust, ő adta a gyermek kezébe és azt mondta neki:

— Nézz a szemembe, ne félj semmit. Bizzál bennem, veled vagyok és most játszd el az uraknak azt, amit a boltban játszottál!

És a gyermek vállához emelte a hegedüt és elkezdte játszani Paganini Ördögtáncát, a lelke fénylett az örömtől, a csoda megtörtént és ő játszott oly csodásan, hogy a bírák álmélkodva néztek rá s mikor a gyermek letette a hegedüt, a bírák egyhangulag kihírdették az eredményt:

— Te vagy a verseny győztese, tiéd a Stradivarius örökre és tiéd akadémiánk nagydíja!

És azzal kis kezébe felvette a hegedütöt, apjának odaadta a pénzt és lobogó szemekkel jött le az akadémia lépcsőjéről és boldog apjának folyton csak azt sugdosta:

— Apám, a csoda... a csoda...

— Milyen csoda, fiam?

— Az a csoda, amiről álmodtam. Látod, ime...

Valóra vált, megtörtént! Eljött értem a csodahegedüs, úgy, ahogy őt álmaimban vártam.

ság az alábbi szövegű hirdetményt bocsájtotta ki:

„A román cégtáblafeliratok és hirdetmények felvigyázására alakult bizottság a városi közigazgatás keretében, ezután kéri a nagyközönséget, hogy jegyezze fel mindazokat a nyelvi hibákat, amelyeket bármelyik cégtáblafeliraton, vagy hirdetményen észrevesz.

A jelenlegi (hibás) szöveg és a kihágó címe naponta bejelentendő a hivatalos órák alatt (8—14) az alpolgármesteri irodában”.

Amint a fenti szövegezésből megállapítható, a városi közigazgatás mellé csinált szerv arra szólítja fel a publikumot, hogy azt a feladatot maga végezze el, amellyel a városvezetés csakis a bizottságot hatalmazta fel. Amidőn pedig a város polgárságához a fenti felhívással fordul, egyben könnyelműen és meggondolatlanul

tág vadászterületet nyit mindenki számára, hogy esetleges haragosait, üzleti konkurrensait feljelenthesse, mint kihágást elkövető vádlottat.

Az első pillanatban megállapítható, hogy a fenti szöveg szinte felhívást jelent a denúciálásra akkor, amidőn egy hivatali szerv megbízását ilyen módon háritja át a — publikumra. A furcsa rendelkezés természetesen mindenféle élénk kommentárookra ad alkalmat, a városi polgárságnak különösen kereskedelmi és ipari köreiből, amelyek bizonyosra veszik, hogy a felelős városvezetés módot fog találni e furcsa felhívás módosítására.

„Ne monopolizálja senki sem a nacionalizmust”

— mondotta Luca alminiszter a maramuresi prefektus elleni támadásra

Heves viták a parlamentben — Érdekes interpellációk

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén *Savaneu* elnök a hadügyminiszter levelét olvassa fel, amelyben a legutóbb megtámadott *Dunca* cluji prefektusról kijelenti, hogy mint katanatiszt nagy szolgálatokat tett az államnak. *Juca* belügyi alminiszter dicséri *Dunca* munkásságát, majd *Adam Ionescu* támadja *Mihali* maramuresmegyei prefektust, aki a legutóbbi tanácsválasztás alkalmával *Sighetul-Marmatiei*-n a 28 tagú városi tanácsba nyolc román és husz kisebbségi tagot jelöltetett. Kérdezi, igaz-e, hogy *Mihali* prefektus volt az, aki a román hadseregnek Maramuresbe való bevonulása alkalmával a magyar lobogót tette ki.

A felszólalásra *Juca* alminiszter válaszol, aki kijelenti, hogy vizsgálatot indít az ügyben, egyben azonban kéri, hogy

ne monopolizálja senki sem a nacionalizmust.

mert a kormány, amely az ország vezetésének felelősségét viseli, eléggé nacionalista. *Ghimbasanu* a Tarnava-Mic-megyében levő adóbehajtásokat teszi szóvá, majd *Bolomei* liberális a Hlebnikian és Varparonian bucaresti-i nagyvállalatot vádolja adóeltitkolással. Kijelenti, hogy a cég mindössze 24 ezer lej évi adót fizet 200 millió alaptőkével. *Tica* liberális kijelenti, hogy Basarabiában sok tízezer román paraszt nem kapott állampolgárságot. *Ghimbasanu* nemzeti-parasztbírti követeli, hogy a jövőben az erdélyi városokat és az azokban levő uccákat csak román nyelven közöljék.

Attérnek ezután a napirendre: a pénzügyről szóló javaslatra, amelynél *Bolomei* liberális szólal fel. Kijelenti, hogy a javaslat helytálló, viszont

feleslegesnek tartja az ötvenlejesek forgalombahozatalát.

Grippa

megelőzésére használjon Togal-t, 3 tablettáig naponta. — Teljes siker.

Grippa megbetegedés esetén gyorsan gyógyít a

Togal

Elismerten fájdalomcsillapító és bakteriumölő.

A Togal — szerencsés összetételénél fogva — mint kitűnő belső fertőtlenítő erősen lázesűkítő hatású. A betegség kiújulásától megóvja Ont a rendszeres Togal kezelés. — Kérdezze meg orvosát. Gyógyszertárakban és Drogériákban. Lei 52.— és Lei 130.— A Togal-tabletta svájci készítmény.

Iunian támadja a javaslatot és kijelenti, hogy a pénzverde jövedelmét csupán a költségvetési deficit céljaira akarja a kormány fordítani. *Mitita Constantinescu* felszólalása után a javaslatot általánosságban megszavazták. A szénátus ma nem tartott ülést.

Mázsás páncélszekrényt

tele ékszerrel, vitték el a betörők egy londoni palotából

Londonból jelentik: A múlt éjjel betörők jártak *Lazarus Dávid* ismert londoni bankár palotájában és a második emeletről létrán és kötelekkel lecsusztatták az uccára egy páncélszekrényt, amely legalább egy mázsa súlyú. A vasszekrényben több, mint száz ezer font sterling értékű ékszer őrzött a bankár. Egy buldoggot, amelyet *Lazarus* házőrzőnek tartott, a palotától messze dögglődő állapotban találtak. A betörők megmérgezték a kutyát.

CORSO — MOZGÓ

MA, vasárnap

16l 12 és 3 órakor mérsékelt, 5, negyed 8 és negyed 10 órakor rendez helyárrakkal.

Aradon premier.

Csodás revűszámok. Gazdag kiállítás. Bájós Strauss muzsika.

Egy asszony, aki tudja mit akar...

A főszerepben:

Adolf Wohlbrück, Lil Dagover, Anton Edthofer, Maria Behling, Hans Junkermann, Kurt Wespermann.

Jön: Jarmila Novotna, Hans Heinz Bollman. a FRASQUITA

Arad béli éjszakája

**Pazar pompa és nagyszerű hangulat a turisták bálján
Fényesen sikerült az atléták bálja is**

Az S. C. A.-nak, a turisták egyesületének aradi szekciója, az utóbbi időben egyre fokozódó népszerűségnek örvend, ami természetesen nagyrészen az egyesület agilis, buzgó, áldozatkész vezetőségének tudható be. Ennek a népszerűségnek mindennél jobban beszélő bizonyítéka volt a turisták ma esti bálja, amelyet az Iparos Otthon nagytermében tartottak meg és amelyen a rossz idő ellenére megjelent a turisztika minden barátja, hogy ilymódon is tanúságot tegyen egyesülete iránt érzett szeretetéről.

Az S. C. A. aradi tagozatának rendezőse gondoskodott arról, hogy a vendégek a lehető legjobban érezzék magukat és hogy mindazoknak, akik ezen a táncestélyen részt vesznek, egy kellemesen eltöltött béli éjszaka élményét szerezzék meg. Az Iparos Otthon nagytermét stílusosan fenyőágak díszítették és a terem színpadán, fenyők között ült a zenekar. A baloldali alkoban állították fel a tombolasátrat, amelyben ezer tombolatárgy nyert elhelyezést. Közhasznú, háztartási cikkek, művészeti munkák, az ajándékok változatos raja várta itt a szerencsés nyerőket. A tombolánál Radványi Ödön, Gárdos Lajos és Welchelt János fejtettek ki tevékenységet.

Külön eseménye volt a turisták báljának a gazdagon felszerelt büffé, amely elsősorban Paál Rózsi „főzőművésznőt” dicsérte. Gyönyörű torták, izléses aranzsmanok kerültek ki Paál Rózsi keze alól. A büffénél dr. Grumáz Lászlóné, Wuchetich Jánosné, Krenmayer Annus, valamint Deutsch Erzsébet tevékenykedtek.

A serény rendezőgárda tagjai mindenütt ott voltak, gondoskodva arról, hogy egy zökkenő se zavarja meg a bál kitűnő hangulatát. A rendezőgárda élén Záray Jenő állott és az ő irányítása mellett működött a hölgy- és férfi-rendezőbizottság. A hölgyek közül dicséretre méltó tevékenységet fejtettek ki a turista-bál sikere érdekében dr. Grumáz Lászlóné, Záray Jenőné, Lányi Izsóné, Medveczky Lajosné, Institoris Ferencné, Kohn Mária, a Reinhart-lányok, Korányi Matild, míg a férfiak közül a következők működtek a rendező-bizottságban: dr. Grumáz László, Lányi Izsó, dr. Stauber János, Gárdos Lajos, Földes Géza, Timkó Ernő, dr. Weil Károly, Fischer Jenő, Grieshaber Zoltán. Az izléses és ötletes plakátokat Timkó Nelly festette.

Már valamivel kilenc óra után kezdett gyülekezni a közönség, megszólalt a zene és csakhamar kezdetét vette a tánc. Éjfélkor ünnepélyes pillanat következett. A lámpákat eloltották és az Iparos Otthon termének színpadán feltűnt a casoiai menedékház pontos utánzata. Az ablakból fény sugárzott, a házat fenyők vették körül: illuziót keltően ott állt a vendégek előtt a turisták kedvenc kirándulóhelye, a casoiai menedékház, amelyet Olasz Lajos ecsetje varázsolt az Iparos Otthon színpadára. A menedékház „felavatása” után dr.

Grumáz László román nyelvű beszédet mondott, majd pedig Záray Jenő elmondotta aktuális versét, amelyet alább közlünk:

*Zsufolt terem van már nálunk
Egyszer van turista bálunk,
Kit örökdik lefekvéssel,
Vagy vonatról lekéséssel?...*

*Nincsen tura most kiírva,
Nem fakadunk mi már sirva,
Ropjuk vigan a sok táncot
Ugrunk mi még elég sáncot!...*

*Fel tehát a kitarásra,
Gondoljunk mi Casoiára
Nem kell nekünk pulykakakas,
Csak a sok guruló garas!*

*Nem vágunk mi senkin eret,
Nem táncolunk át egy hetet,
Egy éjjelt szánunk mi erre,
Jövőre is ide gyere!*

Csakhamar újból kigyulladtak a lámpák, a zene ismét megszólalt és folytatódott a tánc, amely a reggeli órákig tartott. Éjfél után számosan keresték fel az emeleten lévő és izlésesen berendezett bárt, amelyet Olasz Lajos karrikatúrái díszítettek. Itt az irányítás Tüdős Istváné volt. A hölgyek közül a bárban Cselleng Jenőné, Killik Vilmosné, Kiss Gézané és Thomk Antalné működtek közre.

A kitűnő hangulat, a gondos rendezés, az ötletek egész sorá, kivilágos-kivirradtig tartó tánc a turisták táncestélyét a szezon egyik legjobban sikerült báljává avatta. A bál tiszta jövedelmét a casoiai menedékház felszerelési alapja javára fordítják.

Kirakat- és plakátverseny az atléták bálján

Pompás béli hangulat, fényes toaettek, jókedv jellemezték az SGA ideai táncmulatságát, amely méltóan illeszkedik bele az ideai béli szezon nagyszerű estélyeinek sorába.

Már a kora esti órákban szinte zsúfolásig megtelt a Fehér Kereszt szálloda káprázatosan dekorált nagyterme béli közönséggel és mikor a nagyszerű kombinált jazz-cigányzenekar a legdivatosabb slágereket kezdte el játszani, a fiatalság megkezdte a táncot, amely csak reggel ért véget.

Bodnár József, Szalai Géza és Surányi Mihály főrendezők, akiknek nehéz munkájukban Denhoff Sándor, Friedmann József, Czeiler Jenő, Hentschel István, dr. Orfi Gyula, Glück Lajos, Grünzweig László, Roth László, Bakács István,

Országos ügyvédsztájk lesz,

ha a kormány eleget tenne a diákok kérésének és módosítaná az ügyvédtörvényt

Bucurestiből jelentik: Victor Antonescu, a volt igazságügyi miniszter távozása után a diákok új akcióba kezdtek, mert bíznak abban, hogy Pop Valer, az új igazságügyminiszter, nekik fog igazat adni és olyan formában módosítja az ügyvéd-törvényt, amely megfelel kívánásaiknak. Tegnap több bucuresti-i lap megírta, hogy a jogászok újabb sztrájkra készülnek, ha az igazságügyminiszter nem fogadja el módosító indítványukat.

Az ügyvédek, akik jól ismerték Victor Antonescu álláspontját, most nem tudják, hogy Pop Valer, az új igazságügyminiszter hogyan gondolkodik erről a problémáról. Eppen ezért elhatározták, hogy azonnal megkezdik védekező akcióikat. Tegnap az Ügyvédi Kamarák Országos Uniójának és több előkelő ügyvédnek a bevonásával értekezletet tartottak, amelyen határozati javaslatot fogadtak el. Ebben élénken tiltakoznak az ellen, hogy az ügyvédtörvényt módosítsák.

ABBAZIÁBAN

meleg tengeri gyógyfürdők a
„RESIDENZ”

nenzióban mind a négy emeleten kaphatók. Idősebb uraknak és hölgyeknek, szobajósoknak, asztmásoknak, valamint elmeszesedésből eredő betegségeknek nagyon fontos, hogy a RESIDENZ nem fekszik magaslaton. Oriási előnye még, hogy az összes előírt diéták pontosan betarthatók. A RESIDENZ-ben minden kényelem és az összes modern komfort megtalálható: lift, központi vízfűtés, 22 fokos meleg, tengerre néző nappos loggiás és erkélyes szobák, kényelmes ágyakkal. A RESIDENZ egészen a tengerparton fekszik és nem a tengerparttal szemben. **ELSŐ KATEGÓRIA.** Feltűnő olcsó penzióárak.

Bővebb információt nyújt **Erényi Béla** gyógyszerész személyesen Budapesten reggel fél 9-től este fél 7-ig. (Diana-patika, Károly-körút 5.) Minden levélre válaszolunk és prospektust küldünk. **Telefon: 31-6-19.** 488

Weisz László, German Károly, Baithy Voia, Adamovits Dusan, Znorovszky Ferenc, Szántó Lajos, Kovács József, Löwy Dóri, Stein Zsigmond, Kaika László, Bársony István, Tóth Pál, Kertész Sándor, Andor József és Steinfeld Imre segédkeztek, hatalmas munkát végeztek és a bál sikerült az ország legnagyobb részét illeti meg. A terem díszítésének értékes munkáját Glück Sándor, Somogyi János, Oláh Mihály, Nádasky Zsiga, Csányi Károly és Löwenberg Andor végezték, akiknek munkája minden dicséretet megérdemel. A büffében Szalay Gézané, Hacker Adolfné, Engel Ernőné, Surányi Mihályné, Pozsonyi Rezsóné, Kaiser Ilonka, Löcs Zoltán, a cukrászdában Kardos Béláné, Kovács Józsefné, Stein Zsigmondné, Gróh Margit és Stein Zsigmond, a pezsgősátorban Mihályi Margit és Friedmann Józsefné, a feketekávé- és virsliátorban Denhoff Sándorné és Roth Jánosné, az italsátorban Kovács Béla, Engel Ernő, Nagy Sándor, Körösladányi Péter és Vidák Ferenc, a tombolánál pedig Hacker Adolf, Tóth Pálné, Kemény Aranka, Kemény Magda, Somogyi Böske, Tóth Pál és Welter Imre működtek közre.

A táncestéllyel kapcsolatosan megrendezett kirakat és plakát versenyen a következők nyerték a díjakat: Kirakatversenyben: Szabó Albert cég 2 kirakattal, Bársony István cég, Németh István cég, Goldstein Lajos cég, Mencer cég, Confectio cég, Apponyi Testv. cég és Weisz Sándor cég. Plakátversenyben: ifj. Mádi Sándor, Kertész Sándor, Albert Dezső, Albert János, Nádor Jenő és Lantos Sándor nyerték a díjakat.

A szünet alatt a szünetben az SGA kitűnő mintaturnász csapata mutatott be pompás pompásabb parter-torna gyakorlatokat. A csapat tagjai: Matusik József, Sugár Andor, Lipták Péter, Bakos András, Drasztil Gyula, Herter Ferenc, Szabó Kálmán, Matekovits Márton és Eberlein Ferenc.

Slavescu Prágába utazik a Skoda-tárgyalások folytatására

Bucurestiből jelentik: A Viitorul mai száma a következőket közli: Egyes lapok olyan híreket közöltek, hogy a kormány és a Skoda művek között a tárgyalások megszakadtak. Felhatalmazást kaptunk illetékes helyről arra, hogy ezt a híresztelést a leghatározottabban megcáfoljuk. A Skoda-művekkel való tanácskozásokat a kormány folytatja. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy Tatarescu miniszterelnök ma kihallgatáson fogadta Jan Seba bucurestii cseh-szlovák követet. Beavatottak úgy tudják, hogy ez a kihallgatás összefüggésben áll a Skodával folytatott tanácskozásokkal.

Az Adevurul jelentése szerint Slavescu volt pénzügyminiszter elfogadta a megbízatást, hogy a Skoda-művekkel megkezdett tárgyalások folytatása végett Prágába utazzon.

Az Aradi Közlöny

Budapesten a következő újság-
árusoknál kapható:

- A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
- A „Carlton” szálloda újságárusánál.
- A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

Sulyos forgalmi akadályok a hatalmas hóvihar miatt

Zavarok a hegyaljai villamos közlekedésben — Nem közlekednek a megyei autobuszok — Egyes községeket a hótömegek elzárták a külvilágtól

Szibériai hideghullám közeledik Középeurópa felé

Szombaton egész napon át szokatlanul erős hófúvás dúlt Aradon és a megyében. A járdák rendbentartása valóságos sziszifuszi munkát jelentett a városban, mert alig tisztították meg az utat a hótömegektől, máris nagy mennyiségben halmozódott fel ismét a hó. A vasuti közlekedésben természetesen zavarokat okozott a hófúvás, a mai napon

csaknem valamennyi vonat 30—40 perces késéssel érkezett be az aradi állomásra.

A pecicai vonalon tegnap teljesen megállott a forgalom. A délutáni személyvonat egy órát állt a behavazott pályatesten és végül is hőkét küldöttek ki a vonat megszabadítására. A hőkét megtisztította az utat és a szerelvény nagy késéssel érkezett be Pecicára. Ma reggelre ezen a vonalon helyreállt a forgalom és a vonatok aránylag kis késéssel érkeztek be.

A mai nap folyamán a decehali vonat menetrendszerű pontossággal futott be. Timisoara felől azonban a hófúvás kezdete óta átlagosan hetvenperces késéssel jönnek be a vonatok, míg Nereu felől ugyancsak hetvenperces késéssel érkezett be a személyvonat. A brádi vonalon is megakasztotta a közlekedést a hófúvás, másfélórás késéssel jött be ma a brádi motoros.

Az Oradeamare felől érkező személyvonat ma éjszaka negyven perces késéssel érkezett meg Aradra, míg a budapesti éjszakai gyorsvonatnak ötven perces késése volt.

A hegyaljai vonalon még sulyosabb a helyzet. A villamosok nagy késéssel közlekedtek és Csicr közelében, valamint Glogovat—Mi-

calaca és Sambateni—Ghiorec között hatalmas hótorlaszok akasztották meg a villamosokat. A hegyaljai villamostársaság igazgatósága minden intézkedést megtett, hogy a közlekedést biztosítsa és megakadályozza, hogy a hófúvás elvágja Aradtól a Hegyalját. A mai napon kétszáz munkás és több hőkét tisztította meg a pályatesteket, azonban

alig tették szabaddá a síneket, néhány perc múlva újabb torlaszok emelkedtek.

Miután este és az éjszakai órákban sem szűnt meg a hófúvás, előrelátható, hogy vasárnap már nem közlekedhetnek a villamosok. A hegyaljai villamostársaság igazgatósága erre vonatkozólag ma még nem intézkedett és a reggeli telefonjelentésektől teszi függővé, indít-e vasárnap villamost a hegyaljai községek felé. Az országutakon még rosszabb a helyzet. A nagy hótömegek lehetetlenné tették az autobuszok közlekedését Aradmegyében, úgy hogy egyes községeket a hó teljesen elvágtott a külvilágtól.

Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint, Szibériából óriási hidegáramlat hatad délkelet felé és az kikerülhetetlenül Középeurópát fogja elérni. A hideg szférájába, amely ki fog terjeszkedni Nyugatfranciaországba, délen pedig a Balkán félszigetre, az Adria mellékére, Olaszország északi részébe, sőt le fog húzódni esetleg a Rivierára is. Az első fagyhullámnak szerdán, vagy csütörtökön kell elérkeznie Magyarországra és Középeurópába és a hideg először minimálisan a fagy-pont alá 20 fokra fog leszállni.

Tizenöt millió lejes vagyon hollétét kutatják az aradi Flamm-örökség körül megindult bűnügyben

Február 18-ikán és 19-ikén betejeződnek a vizsgálóbírói kihallgatások — Kézpénz, részvények, ékszerek és más értéktárgyak titokzatos eltűnése — Izzalmak egy félmillió tartozás körül —

Flamm Miksa, a régebben elhunyt aradi vállalkozó öröksége körül teljes energiával folyik a küzdelem. Mint legutóbb beszámoltunk róla, az elhunyt özvegye, a Flamm-vagyon egvedüli törvényes örököse: kisgyermeké nevében dr. Cotiu Romul ügyvéd útján bűnvádi feljelentést tett legutóbb az aradi ügyészségen és bejelentette, hogy a néhai Flamm Miksa tulajdonát képezett magyarországi cukoripari részvények két és fél millió lej értékben jelenleg az elhunyt Budapesten levő nővéreinek tulajdonában vannak. Külön bűnügy indult meg a budapesti ügyészségnél, amelynek rendeletére egyelőre lepecsételték a banksafet, amelyben a részvények vannak. Az aradi feljelentés feltámasztotta azt a bűnügyet, amely hónapokon át folyt a második számú vizsgálóbírói hivatalnál és amelynek egész komplexuma most ismét felszínre került. Tiplea vizsgálóbíró, a második számú vizsgálóbírói hivatal vezetője eddig már több tanút hallgatott ki az ügyben és

február 18-ikára és 19-ikére tűzte ki az újabb kihallgatásokat. Ezen a két napon be is fejeződnek és utolsónak hallgatják ki a vizsgálat középpontjában álló Flamm Róbertet,

akinek felelnie kell az ellene felmerült vádakra.

A mostani vizsgálat tehát nemcsak a részvények körüli bonyodalmakat próbálja megoldani, hanem kiterjed a Flamm-örökség egész komplexumára. A feljelentő uriaszony szerint ugyanis számos más vagyon tárgy tűnt el a halálesetet követő izzalmak közepette. Így nagyobbösszegű kézpénznek kellett lennie a

pénztárszekrényben, azonkívül más, fontos értéktárgyak tűntek el. Ékszerek, részvények, fényképezőgépek, sőt

a temetés napján eltűnt a halott ujján volt nagyértékű briliánsgyűrű is, amely azután titokzatos módon szintén Budapestre került.

Még az a rádiókészülék is eltűnt, amely a halál pillanatában éppen működött. Flamm Miksa lakásán. Ezekután természetesen látszott, hogy az özvegy elutasította a rokonság többi tagjaitól érkező ajánlatot, amelyben

félmillió lejt ajánlottak fel, ha eláll a törvényes lépésektől és visszavonja az ügyben tett feljelentéseit.

Az uriaszony határozottan kijelentette, hogy nem járul hozzá gyermeke megkárosításához, neki nem kell a vagyon, azonban ragaszkodnia kell gyermeke jövője érdekében, hogy mindent megkapjon, ami a törvényes örökösöt megilleti. Az egyezés ílymódon meghiusult.

Sulyos feladatot jelentett Flamm Miksa üzleti regisztereinek és iratainak megszerzése, miután már a hagyatéki leltárból megállapítást nyert, hogy azoknak egvrésze szintén eltűnt. Általában majdnem minden iratnak nyomavetszt, amiből az örökségre nézve következtetni lehetett volna. Egy jellemző véletlen történt ezzel kapcsolatban: az elhunyt vállalkozó egyik volt üzletfele levelet intézett az özvegyhez, akit felszólított, fizesse ki a férjével fenn tartott üzleti kapcsolatok folytán keletkezett 500 ezer lejes adósságát. Az özvegy nyomban

Nevetek, mert jó kedvem van

Titkom: RHEIN BORI!

Az egészséges ital, amely energiát kölcsönöz és jó kedvre hangol, 42 év óta a Rhein bor. A Rhein pincének ma már régi és jól megalapozott híre van. A Rhein borok és pezsgők az éttermek, mulatók és a szakértők otthonában az asztalon első helyet foglalják el. Ha ön is Rhein bort és Rhein pezsgőt iszik. Ön is azok közé fog tartozni, akik oly melegen dicsérik a természetes, izletes, raffinált termékeket.

Téhat:

RHEIN

BORT igyon!

kutatni kezdett a megtalált üzlet iratok között és a szerencsés véletlen úgy akarta, hogy egy elszámolást talált. Ebből azután világosan kiderült, hogy

Flamm Miksa sohasem tartozott üzletfeleinek, ellenkezőleg, az illetőnek állott fenn az elhunyttal szemben nagyobb tartozása.

Az özvegy ezekután nem is válaszolt az egykori üzletfelek, aki újabb felszólító levelet intézett hozzá. Közben pedig megtudta, hogy — az elszámolás megkerült. És többet nem követelte az özvegytől a félmillió lejt...

Mindezeket a titokzatos körülményeket a most folyó bűnügyi vizsgálat hivatott tisztázni. Milliók forognak kockán, egyes beavatottak szerint nem kevesebb, mint

tizenöt millió lej az az összeg, amelynek hollétét a bűnügyi vizsgálat kutatja,

s amelynek jogos tulajdonosa egy kiskorú gyermek, aki talán maga sincs tisztában azzal, mit jelent a mai viszonyok között egy ilyen vagyon. Az örökös édesanyja azonban éberem örökdió gyermekének érdekei felett és a nagyarányú bűnügy utolsó fázisáig harcolja végig a nagy küzdelmet, amely visszahozza a rejtélyes módon eltűnt milliókat...

(—rosi.)

CENTRAL: Premier! D. e. 11¹/₂, d. u. 3, 5, 7¹/₂ és 9¹/₂ órakor

Nem pénzért tettem...

Nagyszabásu erkölcskép, főszerepekben

NANCY CARROLL **JOHN BOLES**

SELECT: D. e. 11¹/₂, d. u. 3, 5, 7¹/₂ órakor

Gaál Franciska vigjátékszlágeré,

„PÉTER!”

Este 9¹/₂ órakor PREMIER!

A hármas rejtély.

Külföldi rendkívül érdekes és izgalmas bűnügyi film. William Powell, Mary Astor, Frank Morgan.

Jön: Egy leány, aki mindent tud. Főszerepben: DOLLY HAAS.

Braun Lenke „Transylvania“ ernyő- és portáruháza az új Fischer Eliz-palotában (Bú. ev. Rev. Marla 12. sz.) megnyitotta. — Melven leszállított árak.

Aimee, a forróvérű táncoló amerikai prófétanő kalandos élete

Írta: VÉSZI MARGIT

Hollywoodból jelentik: Los Angeles egyik leg-forgalmasabb göcpontján, az Echo Park sarkán, tíz fényező hasogatja a sötét eget: a készülékek csunya óriási épület előtt vannak a járdán: az épület az Angelus-templom, Aimee (ejtsd: Émi) Semple McPherson vallásalapító tulajdona. *Tején két kivilágított magasantenna:*

az új fantasztikus szekta, a „Négyszögletű Evangélium”

nevű vallás, saját külön rádióadóállomásának, a KFSG-studiójának, antennáit!

Ez az istentisztelet mára harmadik ezen a vasárnapon. Dél előtt és délután két órákor volt az első kettő és „Aimee nővér” valamennyien személyesen vett részt. Felőrával a kezdet előtt, este hétkor, alig tudok átvergődni az autók ezreinek tömegén és az ötezerháromszáz ember számára épült templomban, amelyben sokkal többen szorongunk, már csak az első erkély széksorai között a földön, egy lépcsőfokon, sikerül ülőhelyet találnom.

Néhány számadat: 1923. óta kétszázhetven-nyolc temploma épült fel ennek a vallásnak, amely semmiféle új filozófiai vagy erkölcsi gondolatot nem adott a világnak; pusztán alapítójának személyével hat és egyetlen, igen ügyes ötlettel: „A templom nyújtson szórakozást a hívőknek!” Az Angelus-templom alaprajza egy óriási kör negyede, amelynek szögletében épült fel

az oltár, voltaképpen szabályos színpadocska, riviádalámpákkal és szemköztről az első és második emeleti erkélyről, valamint a templom közepének tetőlyukából reáirányított színházi fényzőrőkkel. A színpadoltár fölött nagy kereszt és egy táblán Jézus Krisztus neve, a riviádalámpák előtt egy sor zöld növény. Az oltártól kétoldalt lépcső vezet fel két elkülönített erkélyre, amelyek a kórus számára szolgálnak, — ezek egyelőre még üresen tátonganak vörös bársony székeikkel.

Jönnék a „Halleluja-görölök”

Egyébként az egész óriási templom zsúfolva van minden társadalmi osztályhoz tartozó néppel: az

ezüstróka hölgyközönség és jólöltözött urak vannak túlsúlyban.

de jelen van az egyszerűbb osztály is nagyszám-
ban, igen sok karonülő gyerekek. Lent az oltár előtt szabályos rézfúvószenekar, fehér tengerész-egyenruhában és fejükön tengerézsapkával; harsogva játszik szüntelenül amerikai marsokat és olyan csinadrattás polkákat és mazurkákat, amelyeket gyermekkoromban a városligeti korcsolyapályán hallottam utoljára.

Most bevonult két oldalt a két erkélyre

a „Halleluja-görölök” csapata: nyolcvan leány fehér selyembe öltözve.

ezüst szalagokkal a hajukban, ezüst disszel a vállukon és övikön, husz fehérbe öltözött férfienekessel. legnagyobb meglepetésemre zajos és templomiatlan taps fogadja őket, miközben a fényzőrök minden oldalról megvilágítják sorukat. Most szűnik az oltáron a sötétzöld bársonyfüggöny és megkapó előkép tárul elénk: két fehér ruhás angyal mutat kinyújtott karral egy aranyozott lapu óriási bibliára, ami kettőjük között van felállítva. Újabb taps, amely valószínűleg viharra fokozódik, mikor megjelenik a színpadon a prófétanő.

Középkorú, igen érdekes arcú, majdnem szép nő, hasonlít Ida Rolandra, a „Cárnő” évekkel ezelőtti híres német alakítójára, a nagyszerű színésznőre. Aranyszőkére festett haja gondosan van megdöntölve, két oldalt simán hátrafésülve, a fejéből apró lóknikba sütvé. Remekbe szabott fehér hosszú ruhát visel divatosan karcsu, laposmellű alakján, kis kerek keppel, amin elől óriási rubinokkal kirakott kereszt csüng, melynek kövei egyformaszínűek pirosra lakkozott körmeivel! (Aimee nővér, aki kizárólag híveinek adományai-ból él, szereti a drágaköveket: multkoriban olvastam, hogy

neki vannak egész Kaliforniában a legnagyobb és legértékesebb smaragdjal, a mozsztárokéi messze az övéi mögött maradnak!

és bundáinak száma és minősége is veri az összes hollywoodi csillagokat!)

Aimee nővért mélyen meghatja az ünneplés

kezelt szívére téve hajlong és csókokat dobál,

mint a színésznő a színpadon. Azután kinyújtja karját és csendet kér, az előkép eltűnik és helyét fehér függöny takarja el, amin megjelenik az amerikai himnusz vetített szövege, utána pedig még több vallásos ének és a kaliforniai nemzeti dal versei, — a nyolcvan „Halleluja-göröl” és a husz férfi feláll a közönséggel együtt és teletorokból énekel, ritmusos tappsal kísérve a dalokat, Aimee pedig az oltár előtt fel és alá szaladgálva mindkét karjával dirigálja a hatezer emberes kórust! Mikor karjait felemeli, meglepő változáson megy át: a kis kerek kepp ruháján, éppen úgy, mint az ujjak, piros selyemmel vannak bélelve és a papos jelenség egyszeribe pikáns primadonnává változik! És most

Új vallást alapít az üstgyári munkás

Ekkoriban egy Robert Semple nevű ember, egyébként egy üstgyár munkása, aki — mint azt itt Amerikában bárki megteheti hatóságai üldözés veszélye nélkül —

szabad óráiban új vallást alapított

és prédikálva járta végig a közeli városokat és falvakat, felbukkant a környéken és prédikált. Aimee szüleinek tilalma ellenére eljárt az istentiszteleteire, beleszeretett és hozzáment feleségül. Ő maga önéletrajzában úgy állítja be ezt a ténnyt, hogy Isten külön hívóhivatást rendezett abból a célból, hogy ő elakadjon és jelenésnek lehessen részese, amelyben az Ur megmutatta neki jövődöntő kötelességeit a prófétaság terén... Egy ideig most már egy gyári munkás feleségének szegényes életét élte, de Semple végül is otthagya kenyerét és

Kinába ment feleségével együtt hittérítőnek,

ahol is hívei tartották el őket igen szűkösön, addig, amíg egy járvány elragadta.

Aimee rövid ideig az Údv Hadseregének dolgozott ezek után és a legsötétebb nyomorban éldegélt, míg megismerkedett egy Harold McPherson nevű sokkal idősebb fiúszerezzel, egy eléggé jómódu egyszerű kispolgárral, aki feleségül vette. Ebből a házasságból egy fia született. De már 1916-ban elhagyta férjét és megkezdte karrierjét, még pedig eléggé sajtószerűen: kisvárosokban megjelent az uccasarkokon egy kövérkés, barnahajú nő, — Aimee — kezében székelt cipelve;

a székelt letette, felállt rá, szemét lehunyta és felemelt arccal, néma csendben várt.

Természetesen pár perc alatt már nagyobb tömeg gyűlt össze és tanakodott, örült-e a széken álló nő és mi a teendő? Mikor már elegen voltak, az ismeretlen nő hirtelen leugrott a székről és futni kezdett, mire az emberek persze szaladtak utána, — be egy foltozott, ütött-kopott, vászonból készült nagy sátorba vagy egy bérelt helyiségbe,

ahol Aimee hirtelen prédikálni kezdett!

Egy évvel később a harminckétéves Aimee már Floridában járt városról-városra és prédikált és már körülötte egy kis vezérkar is, amelyet ő tartott el. Csatlakozott hozzá özvegyé lett anyja, a kitűnő üzleti ézékkel bíró Mrs. Kennedy is, aki ettől fogva teljes tiz éven keresztül, az új vallás bonyolult anyagi tranzakcióit egy tehénhajcsár szívós és ravasz ügyességével intézte.

A prófétanő kalandos szerelme

De ebben az évben Aimee harmincöt éves szíve lángalobbant: beleszeretett a templom rádióadó-jának egyik nő alkalmazottjába, Kenneth G. Ormistonba és éjjelenként, mise után találkozott vele, anyja legnagyobb kétségbeesésére. Mrs. Kennedy kezdetben győzött egy kitűnő ötletével: a hívókhöz apellált, azzal, hogy „szegény gyermeknek” szüksége van egy kis vakációra, mire csakugyan temérdek pénzt adtak össze, hogy Aimee Palesztinába utazhasson.

De a felejtés, amire a gondos anya spekulált,

Keresünk

intézetekben és iskolákban jól bevezetett egyént megfelelő képzettséggel, microscopok, vetítógépek stb. világmárkák terjesztésére. Ajánlatokat „Microscop” jelige alatt Carol Schuller agentia de publicitate (hirdetési iroda) Bucuresti, Str. Carada 2, továbbít. 106

következik egy második meglepetés: a rivalda előtti zöld növények alól hirtelen

csörgődobot ragad elő, rázni és verni kezdi és igen temperamentumosan és bacchánusnői gráciával fel s alá táncol vele az oltár előtt!

Honnan jön Aimee McPherson? Életének története minden füzetes regényt felülmúl kalandos izgalmak dolgában. Mindaz, amit itt röviden összefoglalok, általánosan ismert és adatokkal alátámasztott tény, amit azért kell leszögezni, mert aligha hinnének pusztán elbeszélősemnek.

Aimee apja, Mr. Kennedy, egyszerű farmer volt Kanadában, felesége, aki a történetben később főszerepet fog játszani, férjhezmenetele előtt az „Údv Hadseregének” katonája volt és ott és akkor sajátította el a fortélyt, hogyan kell a hívóktól minél több pénzt gyűjteni, prédikálni és lelkeket lázba hozni, — amit 1890-ben született lánya olyan alaposan megtanult tőle. Kennedyék nagyon szegények voltak és Aimee tizenhét éves korában mindenféle házi és parasztmunkát kénytelen volt elvégezni.

nem következett be: ezen az úton, melyben ellenőrizhetetlen hírek szerint részt vett Ormiston is, szilajított meg Aimee-ben az elhatározás, hogy megszökik dicsőségétől és eltűnik örökre; nem marad szolgálja anyjának és a nagy kereseti lehetőségeknek, beszünteti a csodatevő gyógyításokat, a misézést és „Istentől rábizott lélekgyűjtést” és

elbujik, álnév alatt, valahol külföldön, ahol szerelmének élhet.

1926. május 18-án Aimee titkárnője kíséretében lement a tengerpartra fürödni, messzire beuszott az óceánba és — nem jött többé vissza!

Az eltűnt ráér megherülni

Az újságoknak nagyszerű szenzációt jelentett Aimee eltűnése és elképzelhető, hogy az amerikai riporterek teljes erővel vetették magukat a nyomozásra. Napok alatt kiderült, hogy az ország különböző részeiben láttak egy sötétkék autót, benne Ormistonnal és egy Aimeehez teljesen hasonló nővel, akit „feltűnően vastag lábszáraitól” ismertek fel kisvárosok hoteljeiben is, egyik újságíró meg is állította a kocsi itt Kaliforniában, de eléggé ügyetlenül megint utnak engedte!

a prófétanő él, még pedig nagyon is él!

Tizenhárom nappal eltűnése után meglepő új fordulat történt: egy vak ügyvéd, McKingley, expressz levelet írt Aimee anyjának és közölte, hogy két „kidnapper” jelentkezett nála.

Ezek az emberrablók ötvenezer dollárt követelnek Aimee szabadonbocsátásáért.

Az összeg később félmillióra dagadt! Soha nem tudódott ki, vajjon a vak ügyvéd, ügyes trükkkel, nemlétező emberrablókról kitalált meséjével magának akarta-e megszerezni ezt a nagy összeget, vagy pedig Aimee, mikor felfedezte, hogy nem menekülhet át a megkettőzött határőrségen és nem viheti végbe örökre való eltűnésének tervét, az ügyvéd által próbált-e hívóiból ennyi pénzt kiperéslni és egyúttal a visszatéréshez magának megfelelő alibit teremteni?

Mrs. Kennedy éppen olyan hidegvérrel fogadta lánya életbenléteének hírért, mint előzőleg a vízbe-fullását: mindenekelőtt huszonegy órára eltitkolta, hogy levelet kapott az ügyvédtől, mert éppen aznap zsiros haszonra volt kilátása, —

Aimee emlékére három gyászistentisztelet volt hirdetve

már napok óta, amiket meg is tartott s amelyeken összesen tizenegyezer ember vett részt és csupán az első alatt a tányérozás nem kevesebb, mint tizenötezer dollárt hozott!

De június 23-án Mrs. Kennedy kénytelen volt lánya visszatérésébe belenyugodni és egyeduralmát, melyre oly sokáig vágyott, feladni: mert éjjel az arizonai Douglas városkából Aimee személyesen hívta fel telefonon és közölte vele, hogy „az emberrablóktól megszökött” és az ottani kórházban fekszik,

Az egyiknek sikerül...

Magándetektívekkel bizonyítja felesége hűtlenségét egy aradmegyei szőlőbirtokos

Három válópör — öt év alatt. — Hivatalnokok, ügyvédek és egy daliás csendőrtiszt felvonulása egy aradi válóperben. — Egy lezárt fülke és — egy kis közbenjött baleset

Van, akinek mindjárt sikerül, van, akinek sohasem. Olyan lutriféle a válóper, ha a mindenáron válniakarónak szerencséje van, hat hét alatt felbontja a bíróság a már terhessé vált „rózsaláncokat“, de megtörténtek már esetek, amikor a szerencsétlen férj — ritkább esetben a feleség — éveken keresztül küzd azért, hogy szabadságát visszanyerje, vagyonokat költ a különböző perekre — és mégsem sikerül. Valahogyan ilyen helyzetbe került egy gazdag aradmegyei szőlőbirtokos, aki *ezuttal harmauszor indítja meg a küzdelmet, hogy szabuddá legyen és feleségül vehesse azt, akít szeret.*

A furcsa történet 1930-ban, tehát öt esztendővel ezelőtt kezdődött, amikor a gazdag minisi szőlőbirtokos egy szép napon otthagytta a felesége. Aki feltűnően szép asszony. A férj, akinek házaseletét az utóbbi időben izgalmas családi esetpaték tették kevervessé, nem busult túlságosan a váratlan szökés miatt, hanem — még mielőtt felesége meggondolhatta volna magát — Aradra jött, ahol egy ismert ügyvédet megbízott a válóper megindításával. Hűtlen elhagyás címén megindult a válóper. Az aradi törvényszék — a törvénynek megfelelően — felszólította az asszonyt, térjen vissza férjéhez, ugylátszik azonban, a felszólítás eredménytelen volt, mert a feleség nem jelentkezett. Egészen a határidő utolsó napjáig, amikor két rokona kíséretében váratlanul megjelent férjében és közölte, hogy engedelmeskedni kíván a bíróság felszólításának. A szegény férfi ájuldozva vette tudomásul az új fordulatot, de nem tehetett egyebet, belenyugodott a változhatatlanba. És visszavonta a válópert...

Csödöt mondott válási kísérletek

A megújított házaselet nem tartott sokáig. A válóper visszavonását követő napon heves családi vihar keretében a szőlőbirtokos felesége újra otthagytta férjét. A férj, aki időközben megismerkedett egy dussgazdag parasztcsalád leányával, örömmel vette ezt tudomásul, sőt nyomban megindította a válóperet felesége ellen — ismét hűtlen elhagyás címén és a szép leányt házához vezette — egyelőre házvezetőnői minőségben. De azzal a komoly és innepélyes ígérettel, hogy a válóper befejezése után nyomban feleségül veszi. Az aradi bíróságnál újból megindult a per. Minden a legjobb irányban haladt, a férj tanui bizonyították és ugylátszott, hogy az utolsó tárgyaláson végre kimondják a válást, amikor — lecsapott a bomba. Az utolsó tárgyaláson, közvetlenül ítéletkihirdetés előtt az asszony tanukat hozott, akik bebizonyították, hogy a férj állításai nem vehetők komolyan, mert együtt lakik szerelmesével — a fiatal parasztleánnyal. Hiába próbálta igazolni a férj a házvezetőnői minőséget, a törvényszék elutasította a válókeresetet. A szőlőbirtokos fellebbezése folytán az ügy a timisoarai tábla elé került. S mire tárgyalásra került a sor, a feleség már azt is bebizonyította, hogy a házvezetőnői egy szép és egészséges gyermeknek adott életet...

Ezekután természetesen a tábla is jóváhagyta az aradi törvényszék döntését és a férj

válási kísérlete másodsor is csödöt mondott. A szőlőbirtokos meg sem próbálta, hogy a semmitűszékhez folyamodjon, tudomásul vette a táblai döntést. De a küzdelmet nem adta fel. sőt... Most kezdődött csak igazán a harc. *A férj embereket alkalmazott. Akiknek nem volt más feladatuk, mint szoros megfigyelés alatt tartani feleségét és minden lépéséről referálni.* Ha az asszony Aradra jött, az alkalmi magándetektívek utánautaztak, mindenütt követte egy hűséges árnyék. És a módszer ugylátszik sikerrel járt, mert néhány hónappal ezelőtt befutott az aradi törvényszékhez a harmadik kereset: *a férj ezuttal házasságtörés címén kérte kimondani a válást, felesége hibájából...*

A törvényszékhez benyújtott kereset nem sokat kertel. Tanuk egész sorát — a hűséges árnyékokat sorolja fel annak bizonyítására, hogy a feleség súlyosan vétett a háztartási kötelességek ellen. Tanukat nevez meg arra, hogy a csinos asszony sűrűn járt Aradra, ahol hivatalnokokkal és ügyvédekkel találkozott. legtöbbszörre egy vasút közelében lévő szállodában. Tanukat jelentett be arranézve, hogy, amikor az asszony legutóbb Aradtól Ghiorocig utazott, lezárt fülkében tette meg az utat, egy daliás csendőrtiszt társaságában. A megnevezett tanuk azt is állítják, hogy a fiatalasszony utközben szerelmes csókok egész tömegét váltotta a daliás altiszttel. Ilyen és ehhez hasonló adatok tömegével kívánja a férj igazolni felesége erkölcsstelen életmódját. Az asszony a vádakra csak annyit válaszolt, hogy ez egy újabb manővere a szőlőbirtokosnak a válás kierőszakolására. Az aradi törvényszék azonban elrendelte az ügyben a bizonyítást, a tanuk kihallgatását, sőt a megnevezett hivatalnokok, ügyvédek, valamint a szóbanforgó daliás altiszt meghallgatását is, ami egyiknek

PUDRA

MINŐSÉGBEN UGYAN OLYAN MINT AZ „EXTASE“ KOLNIVIZ!

sem lehet tulkellemes, lévén mindegyik — jámbor férj...

A bíróság kihallgatta a tanukat

A mai napon a bíróság azokat hallgatta ki, akik a férj megbízásából megfigyelés alatt tartották feleségét. Három tanu vallott, kettő kijelentette, hogy tényleg látták a csinos asszonyt több ízben hivatalnokok társaságában egy szállodába lépni és onnan csak hosszú idő múltán távozni. A harmadik tanu pedig kijelentette, hogy szem- és fültanuja volt — a vasuti csókolózásnak. A további tanukra a legközelebbi napokban kerül sor.

Egyelőre a szőlőbirtokos felesége nem védekezik. Várja a tanukihallgatások végét. De magatartása azt bizonyítja, hogy ő is meglepetésre készül. A férj pedig izgatottan várja, vajjon sikerül-e a harmadik kísérlet és annyi izgalom, küzdelem és anyagi áldozat után feloldódnak-e ama bizonyos, túlszorossá vált rózsaláncok. A háttérben pedig már türelmetlenül várakozik — a következő feleség...

Marosi Rudolf.

Előkelő budapesti építész kellemetlen kalandja a Semmeringen

Egy autókarambol súlyos következményel — Négy napig étlen, szomjan fogva tartották hat gonosztévővel együtt

Budapestről jelentik: Különös kalandban volt része a mult szombaton, egy hétvégi kirándulás alkalmával Kovács Gyula általánosan ismert, jómódu budapesti építésznek. Kovács Gyula két budapesti hölgy kíséretében a Semmeringre utazott, ahonnan autókirándulást tett és ennek során gépkocsija összeütközött a semmeringi Südbahn-hotel előtt egy berautóval. A két kocsit csak alig sérült meg, de Kovács és a berautó vezetője között éles szóváltásra került sor. A soffőr olyan brutálisan lépett fel, hogy

Kovács Gyula dihében revolvert rántott elő és közölte a soffőrrel, ha egy lépést tesz, azonnal agyonlövi.

Erre a soffőr visszaült a kormánykerékhez és helyt adott a budapesti autónak.

Néhány óra mulva csendőrök jelenték meg abban a szállodában, ahol Kovács a két hölgygel meg volt szállva és elvették az építésztől a revolverét, hiába igazolta a fegyvertartási engedéllyel magát, elő is állították a csendőrségre és a statáriális rendelkezések alapján letartóztatták. A hölgyeket szintén előállították, úgy, ahogy voltak.

kivágott estélyi ruhákban és estélyi cipőkben, gyalog vezették őket a csendőrségi laktanya udvarára.

A kihallgatások négy óra hosszat tartottak, a hölgyeket ezután szabadon engedték, de a budapesti építésztől elvették utlevélét és letartóztatták, majd másnap a kerületi bíróság fogházába szállították. Kovács a kellemetlen kaland következtében több mint három napig étlen, szomjan töltötte a fogságát. Végre csütörtökön megtartották ügyében a tárgyalást, ahol életveszélyes fenvegetés és tiltott fegyverviselés címén állították a bíróság elé. Kovácsot a bíróság hét napra ítélte.

A budapesti lapok nagy felháborodással írnak erről az eseményről és különösen azért tartják megbotránkoztatónak az ügyet, mert Kovács egy neves kriminalistát hozatott magához Bécsből és az ügyvéd útján 6000 schillinget ajánlott fel óvadékképpen szabadlábrhelyezése esetén, de a kérelmet elutasították és

négy napon keresztül fogvatartották, anélkül, hogy enni, vagy inni adtak volna neki és hat közönséges gonosztévővel egy zárkában helyezték el.

KIADÓ MODERN, URI uccai

LAKAS május 1-re 4 szoba csempé-fürdő magánházban 1600 Lei
Str. Cuza Voda 33. Bővebbet Str. Consistoriu'ui 27., Reviczky-nél. 650

HIREK

Tutankhamen és — a rádió

Tutankhamen körül újabb legenda keletkezett. Valamikor az egész világ regélt az évezredek óta pihenő farao bosszujáról, amellyel a nyugalmát zavaró angol tudósokat sújtotta, azokról a sorozatos szerencsétlenségekről, amelyek a királysíroknál lefolyt ásatásokat vezető régészeket érték. Új époszok születtek — Tutankhamen átkáról. Most ismét száll a legenda...

Az angol repülőgépek, amelyek Kairó és Kertum között bonyolítják le a közlekedést, ugylátszik felkeltették a nagy farao figyelmét. Amikor ugyanis a repülőgépek a királysírok felett repülnek el, a szikratávíró állomások képtelenek összeköttetésbe lépni a gépekkel. Tutankhamen ugylátszik ellensége a mai technikának. Az autók, amelyek bevonulnak nyugóhelyének magányába, a repülőgépek, amelyek sírdombja felett zúgnak tova, nem tetszenek neki. Hát még a rádióhullámok? Ezerhangú zenekar, amelyet az öreg farao idegei nem bírnak el. S Tutankhamen végtelentelenné annak a zürzavarnak, amely felette a légkörben hullámozott...

A tudósok ugyan azt mondják, hogy sokkal prózább oka van a „hallgatag zóna”-nak. Azt mondják, hogy a királyok völgyének egészen különleges éghajlati sajátosságai idézik elő a légköri zavarokat, a forró szelek, a libiai sivatagból jönnek, valamint a Nilus finom homokkal borított árterülete okai ennek és azt is állítják, hogy Algírban a homokviharok hasonló jelenségeket idéznek elő. Sőt Toulon környékén, Grönland vidékén, valamint a Cape Finsterre körül is hasonló a helyzet, pedig ezeken a vidékeken már idegen a nagy farao. Viszont vannak, akik elvetik a tudományos magyarázatot és inkább misztikus alapon keresik a rejtély megfejtését. S megállapítják, hogy Tutankhamen ily módon akarja figyelmeztetni a repülőket, ne zavarják meg nyugalmát és maradjanak távol a királysíroktól.

S a miszticizmus hívei ajkáról megindult világkörútjára az új legenda az öreg Tutankhamenről, aki — nem szereti a rádiót...

— IGEN TISZTELT ÜZLETFELEINKHEZ! Ezúton közöljük, hogy Zádor Antal néhány hete nincs kiadóhivatalunk alkalmazásában és ennek folytán vállalatunk nevében semmiféle ténykedést nem végezhet

AZ ARADI KÖZLÖNY
kiadóhivatala.

— HÓFUVASOK — ÉJJELEI LEHÜLÉS. Továbbra is élénk északi és északkeleti szél, sok helyen havazás, a legtöbb nyugaton és délen. Hőfúvások. Az éjjeli lehülés kivált északon fokozódik. A nappali hőmérséklet valószínűleg nem változik.

Olecsó tűzifa 220
AUFRICHT-nál
Telefon: 69. beszerezhető Cal. Viet. 1—3.

— Kincstári bonokat kínálnak a városnak. Amint ismeretes, az aradi rosiori- és tűzéraktanyák bérletéért a hadügyminisztérium cca kilenc millió lejjel tartozik Arad városának. A város a napokban értesítést kapott az államkincstártól, hogy ezt az összeget bonokban felvehetik. A városvezetőség szombaton foglalkozva az ügygel, elhatározta, hogy az ajánlatot elfogadja abban az esetben, ha az államkincstár is elfogadja a bonokat a város tartozásainak rendezésére.

— Festetich Sándor gróf visszavonul. Budapestről jelentik: Festetich Sándor gróf, volt októberista hadügyminiszter, jelenleg a magyar nemzeti szocialista-párt egyik elnöke, a vezetése alatt álló szakadár náci csoportot beolvasztja Meskó Zoltán nyilaskeresztes pártjába és maga visszalép a náci politikától. A visszalépés oka, a gróf környezete szerint, egyrészt abban keresendő, hogy a gróf sokalta a Vezérséggel járó költségeket, másrészt pedig gyöngye idegei nem bírták a Vezérkedéssel járó izgalmakat.

— Nem lesz maximálás Aradon. Aradváros vezetőségének szombati ülésén Jac Jenő gazdasági tanácsos bejelentette, hogy a kormány felhatalmazta a város vezetőjét, hogy indokolt esetben, ha szükségét látja, elrendelhesse a város területén újra az egyes közszükségleti cikkek ármaximálását. A városvezetőség a bejelentést tudomásul vette, egyben határozatilag mondogta ki, hogy nem látja ezidőszakra szükségét a maximálzás bevezetésének.

— Sulyos autóbaleset érte Ribbentrop bárót. Berlinből jelentik: Ribbentrop báró, Hitler külpolitikai és leszerelési megbízottja tegnap délután sulyos autószerencsétlenséget szenvedett. A báró az olimpiai bizottság ülésén vett részt és a tanácskozás után autón indult hivatalába. Vele egyidejűleg még két autó indult el és fordult be a Wilhelmstrassera. Az elsőben Hess Rudolf, a Führer helyettese, a másodikban Ribbentrop, a harmadikban pedig több miniszteri tisztviselő ült. Váratlanul egy kerékpáros bukkant fel az első autó előtt, úgy, hogy mindhárom gépkocsinak hirtelen fékeznie kellett. A fékezés azonban nem történhetett elég gyorsan és a három autó összeütközött. Két autó teljesen összetört. Hess nem sérült meg, míg Ribbentrop sulyosabb sérüléseket szenvedett.

— Farkast láttak Arad határában. Ma jelentették, hogy a Csála-erdő közelében farkasokat láttak. Az aradi vadásztársaságok a hír vétele után elhatározták, hogy hétfőn nagy hajtóvadászatot indítanak a farkasok elejtésére. Egy csendőrmester két farkassal találkozott Csálában, előkapta fegyverét és rájuk lőtt, azonban a lövések nem találtak.

Egy műtermi látogatás emlékére

Irtta: **BAKOS AKOS**

Tó partján álltam, a tó vize tej,
A tó közepén nagy rubinkehely.
A kék part töltésén hatalmas üst,
Aranybélű, szikrázó ezüst.
Üst alatt illatos gyantarögök,
Sárga füstjűkben keringő körök,
A körök mögött viola ködök.

Opálhegy ormán csillagok raja,
Alattuk erdők smaragd taraja.
Leheletbokron kis bimbó fakadt,
Bimbó az ágról szívemre szaladt.
Nyelvem elapadt, szavam elakadt,
Bimbóhúszár a fáradt szívemen,
Fütyült, hujjazott, megnőtt hirtelen.

Hullám vetődött, megmozdult a tó,
Tejvize hangja lágy gordonkaszó.
Erdő megzendült, a hegy felnyögött,
Új tüzre kaptak a gyantarögök,
Ölelték egymást a piros körök.
Árnyék suhant el a selyem gyepen,
Lábam elé hullott sápadt szívem.

— Eljegyzés. Bienenstock Magda (Buteni) és Kugel Géza (Brad) jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Spórolni

csak úgy tud, ha

fehérneműit és paplanjait
RUTKAY & BOTYE
cégnél szerzi be. 407

— Házasság. Halle Irén (Arad) és Kafka Tibor (Timisoara) házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Bál előtt keresse FELTER kozmetikát

— Az Aradi Román Nőegylet március hó elején bált tervez, melynek céljaira a Kulturpalota helyiségét kérelmezte a városi hangzatos argumentumokkal. Tekintettel azonban arra, hogy a legutóbbi kulturpalotai bál folytán a Kulturpalota köztisztasága rendkívüli módon megváltozott, miért is a városvezetőség határozatot hozott, hogy bál céljaira többé a féltett termeket ki nem adja, — ezuttal is sokatmondó tétovázás után a kérelem ügyét levették a napirendről.

— Kettős kivégzés Németországban. Berlinből jelentik: A népbíróság tegnap halálra ítélte Merz Pált és Böhm Kurtot katonai titkok elárulása miatt. A két elítéltet ma reggel bárdal kivégezték a plötzensei fogház udvarán.

BELFÖLDI KÖLCSÖN KÖTVÉNYEKET

(Imprumutui de Inzestrare)

Adóbonokat, Állampapírokat 647

legjobb napi árban **GOLDSCHMIDT BANK Rt.**
VESZ és ELAD

A GUTENBRUNN SZANATORIUM

BADEN bei WIEN

Az uri magyar társaság kedve t tartózkodási helye. — Magyar orvosok. — Világhírű konyha. — Individuális diéták. — Szivállomás. — A házba bevezetett kényes fürdők. — Szórakozás. — Hűvös levegő. — Tánc, bál. — 48

— Goldis-emlékünnepele Aradon. Az Astra kulturegyesület aradi osztálya vasárnap nyitja meg az aradi Kulturpalotában Goldis László emlékszobáját, amelyben az elhunyt román politikai hátramaradt butorait, könyveit helyezték el. Az ünnepségeket délelőtt 11 órakor gyászistentisztelet nyitja meg a görögkeleti katedrálisban, majd déli 12 órakor a kulturpalotai emlékszoba ünnepélyes megnyitása zajlik le. Innen a megnyitó közönsége a temetői diszírhelehez vonul el, ahol emlékbeszédek fognak elhangzani. Délután ugyan csak a Kulturpalotában Silviu Dragomir dr. clujii egyetemi professzor tart emlékbeszédet Goldis Lászlóról.

— Halálozások. Rövid szenvedés után elhunyt Aradon dapsai Dapsy Kálmán, Delley Mihály ismert aradi francia tanár úr férje. Aradon széles körökben ismerték az elhunytat, valamint nejét, aki Arad közkedvelt és legjobban foglalkoztatott francia tanárnője. Dapsy Kálmán 56 éves korában hunyt el, rövid betegeskedés után. Halálát feleségén kívül barátok nagyszámú táborára gyászolja. Temetése vasárnap, február 10-én délután 2 órakor megy végbe az alsótemető halottasházából, a római katolikus szertartás szerint. Özvegy Dapsy Kálmáné számosan keresték fel részvétnyilvánításukkal, hogy ezzel is enyhítsék férje elvesztése feletti fájdalmát.

Atlasz Zsigmond hosszú szenvedés után meghalt. Temetése délután 4 órakor lesz az izraelita neolog temető halottasházából.

Vekov János aradi állami tanító neje, szül. Ekkel Ilona f. hó 9-én elhunyt. Temetése febr. hó 11-én, délután 2 órakor lesz a Str. Saguna 38. számú gyászszobából.

— Aradi új párisi diplomája. Dr. Szántó László, Szántó Lajos nyug. igazgató-tanító fia a párisi orvosegyetemen állami diplomát nyert. A fiatal, alig 24 éves orvos az aradi kath. gimnáziumnak volt a növendéke.

— Fej-, váll- és ágyék-reumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szaggatásnál és zsábánál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos háziszor, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti. Egyetemi klinikákno szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors, biztos és kellemes hatása hűgysavfelmorzódásnál és köszvényrohamoknál is kiválóan érvényesül.

— Vakmerő betörés történt az elmúlt éjszaka az aradi református templomban. Ismeretlen tettesek az éjszaka behatoltak a Stroescu-uccai kerítésen keresztül a templom belsejébe és feltörték a perselyeket. A templomba az utóbbi évek során egymásután három izben törtek be és ezért a perselyeket esténként kiüresítik. A betörők tehát kénytelenek voltak pénz-zsákmány nélkül távozni, csupán az oltárterítőket és néhány értékes csipkét vettek magukhoz. A rendőrség erélyes nyomozást vezetett be a betörők kézrekerítésére.

Oru-fay-palota. Legújabb arcpakolások. Végleges szemölcs és hajszál eltávolítás, oo Tanítványképzés 660

— Dr. Krepil fogorvos rendeléseit ismét megkezdte. (Str. Horia 8.) 641

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.
FÖLDES: Str. Eminescu.

KÁRPÁTI: Boulevardul Regele Ferdinand

— HÉTFŐN az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOITEK: Boulevardul Regina Maria

DANCIU: Piata Mihai Viteazul

BERNÁT: Lângă Gara (vasútállomásnál)

BERGER: Calea Saguna

— **Megtört a bucuresti-i gyilkos.** Bucurestiből jelentik: Tegnap este folyt le a bucuresti-i tetemzőben a meggyilkolt Neagu Nedelcu holttestének felboncolása. A boncoló orvosok megállapították, hogy az ki van zárva, miszerint a gyilkos cipészességét egy cipészkesél vághatta volna le a megölt ember lábait. A ké-6 esti órákban a gyilkos Paunescu Marint kivitték a temetőbe. Amikor áldozatát meglátta, a cipészességét e ső izben tört meg teljesen, térdeire esett, megragadta a megölt ember lábait, megcsókolta azokat és keservesen kiáltozott: — Bocsáss meg nekem, drága Neagu barátom, bocsásd meg ezt a nagy bűnömöt, amit elkövettem. — A vizsgálóbíró letartóztatási vézzést bocsájtott ki a gyilkos ellen és az ilfovi törvényszék a mai napon megerősítette a határozatot.

— **Vostinár György jubileuma.** Nagy ünnepséget rendez február 17-én az aradi nyomdászszervezet. A grafikai munkások aradi egysége ez a kalommal ünnepli ugyanis a szervezet egyik vezető egyéniségének: Vostinár György nyomdászai működésének huszonöt éves jubileumát. A negyedévszázados jubileum alkalmából az aradi nyomdászok február 17-én, este fél 9 órai kezdettel társasvacsorát rendez az Iparos Otthonban Vostinár György tiszteletere és ennek keretében üdvözik a jubilálót. A jubileumi ünnepségen több más szervezet is képviselteti magát, így az aradi Munkakamara is, amelynek Vostinár György egyik szekciójának elnöke.

— **A londoni ping-pongverseny szombati eredményei.** Londonból jelentik: A nemzetközi ping-pong versenyen szombat délután a cseh női csapat 3:1 arányban legyőzte a magyar csapatot. A többi eredmény a következő volt: Magyarország—USA 5:0, Ausztria—USA 5:4, Jugoszlávia—Belgium 5:0, Lengyelország—Németország 5:1, Wales—Irország 5:0, India—Hollandia 5:0, Ausztria—Wales 3:0, Csehszlovákia—Hollandia 3:0, Németország—Hollandia 3:0.

— **Lászlóné-Prohászka Elvira a Kőlcsey Életiskolában szerdán az emberiség fejlődésének történetéből néhány olyan részletét fogja elmondani, melyek arról tanuskodnak, hogy az emberiség haladásában a férfi alkotói erők mellett a nők alkotói erejének is nevezetes része volt.** Tudományban, művészetben, társadalmi intézmények létesítésében és éltetésében kiváló nőkről tud a köznevelődés története. Ennek lapjairól fog érdekes részleteket tartalmazni L. Prohászka Elvira szabadelőadása, ezen a címen: „Nők a tudomány és haladás útján. A Kőlcsey Életiskola szabadegyetemi előadásainak nagy közönsége jól tudja évek óta szerzett tapasztalataiból, hogy Prohászka Elvira maga is a haladás útján nemcsak kitűnő tollal, hanem művészi előadóképességgel is dolgozik. A szerdai előadás az Iparos Kulturházban ingyenes és este 6 órakor kezdődik.

— **A Menza-bál rendezőbizottsága** ma délután a Wizo helyiségében gyűlésre jött össze, hogy az idej Menza-bál részleteit megbeszéljék. A helyiség zsúfolásig megtelt a bizottság tagjaival, akik igen élénken érdeklődnek a bál iránt, amely az előjelek szerint felülmúlja majd az eddigi bálokat. A rendezőbizottság részletes programot dolgozott ki és olyan meglepetésekkel fognak majd szolgálni a közönségnek, amilyenre Aradon még nem volt példa. A Fehér Kereszt nagytermén kívül az összes helyiségek a bálozók rendelkezésére állnak és a Menza-bál az előjelek szerint olyan lesz, mintha valami nagy filmbálon venne részt a közönség. Színes, káprázatos kép lesz s hogy a hangulat ennek dacára meleg és intim legyen arról gondoskodik majd a rendezőség.

Milyenek a felvágottak?
Mindenki kóstolja meg!
Nagy kóstoló hét, csak 8 napig.

Naponta friss virsli	1 kg. I-a liba szalámi	52—	Martha füstölt-olvas
	1 „ szalámi	48—	
	1 „ sajt, májas	54—	
	1 „ nyelv roll sonka	96—	
	1 „ szeggy	72—	
	1 „ parizer	44—	
	1 „ szaládé, tormás	44—	
	1 „ kolbász	36—	

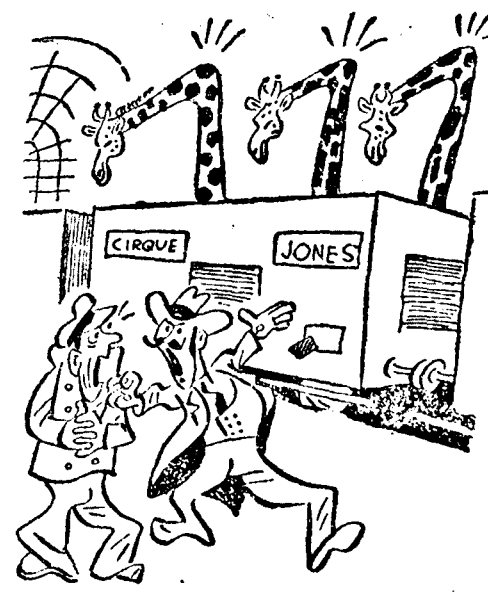
Este 8-ig nyitva.
ORT. SELCHTEREI
Csepelvárosi-14 14

— **Elloptak 590.000 dollár értékű kincstári jegyet.** Budapestről jelentik: A budapesti bankok tegnap körlevelet kaptak a New-York United Status Trust Co-tól, amelyben a bank közli, hogy december 16-án a Wallstreten levő helyiségéből 590.000 dollár értékű kincstári jegyet elloptak. Valószínű — írja az amerikai bank — hogy a tettesek megkísérik értékesíteni a kincstári jegyeket, ezért arra kéri a budapesti bankokat, hogy amennyiben az ellopott értékpapirokkal valaki jelentkezne, azonnal tartóztassák le.

Szenzáció! Szenzáció!
Megérkezett városunkba 623
S. Winkler Teri
hölgyfodráshoz Str. Eminescu No. 15.,
a technika legújabb vívmánya a
villany nélküli tartós ondo!áló-gép
Felhívom a n. é. hölgyközönséget ezen a donságra, amely villany nélkül a legszebb hullámos hajviseletet adja meg. Nem gőzöl, hanem hullámos, nem forró, tehát nem kényelmetlen. Abszolút garanciát nyújt a tökéletes tartosságért a tulajdonos

— **Táncos-tea.** A Romániai Mérnökök Országos Egyesületének aradi körzete (Agir-A) február 16-án tartja táncos-teáját a CFR-palotában levő saját helyiségében (Bul. Reg. Ferdinand 4., II. em.) A zenét a timisoarai politechnikum diákjazz-e szolgáltatja. Mohor-buffé. Kezdeté 17 órakor. Belépés meghívó felmutatásával. 680

A szórazott zsiráfok

CIRKUSZDIREKTOR: Mondja, mit csinált maga az én gyönyörű zsiráfjaimmal, maga szerencsétlen!
SZALLÍTÓ: Én nem csináltam semmit. Ők voltak szórazottak, mert kidugták a fejüket, amidőn egyszerre három alaguton robogtunk keresztül.

— **A Svábhegyi szanatórium (Budapest) a legtekéletesebb gyógyszalloda.** Gondoskodik a betegek kísérőinek szórazottatásáról. Kellemes társas élet. Si, rödl, bridge, színház, koncert, stb. stb.

— **I. Betogh Béby énekel.** Weitzen Éva és Stiaszny Liza — Éghy Ghyssa növendékei — táncot mutatnak be, Hendel Gitta zongorázik a Növédelmi Hivatal mai teáján az Iparos Otthonban délután 5 órakor. Tánc és tombola. Belépti-és teajegy 27 lej. 587

Hönig Frigyes Arad
Str. Baritiu 10—12.
Bronz, Foszforbronz, Sárgaréz, Aluminium, Fehérfém és mű-öntvényei
a legszebbek, legjobbak és legolcsóbbak. 464

— **Nyersanyag hiánya miatt 330 munkást elbocsát a timisoarai Gyapjuipar Rt.** Timisoaráról jelentik: A timisoarai Gyapjuipar Rt. fonódája ma reggel nyersanyag hiánya miatt beszüntette működését és ennek következtében 330 munkás maradt munka nélkül. A Gyapjuipar Rt. a fonóda munkásainak a nyersanyag hiánya miatt már két héttel ezelőtt kénytelen volt felmondani, erre vezethető vissza a mostani ideiglenes elbocsátás.

Arad legolcsóbb női-divatruháza
WEISZ SÁNDOR
Sighisoarai se'ymgyár fő-lerakata. Str. Bratianu 2.
564

Már a premier is...
Az a néhány ember, aki az aradi színház ma estére hirdett premierjére indult, zárt kapukat talált. A szombatesti előadást nem tartották meg — érdeklődés hiányában. Az utóbbi időben túlságosan gyakran fordul elő, hogy az aradi magyar színház nem tarthat előadást, mert az eladott jegyekből befolyt összeg — még a világiági költségeket sem fedezi. Valahogyan megdöbbentő ez a részvétlenség, amely a közönség oldaláról a magyar színház iránt észlelhető és amellyel egyszerűen nem veszi tudomásul, hogy ott, a színpadon művészi munka folyik, hogy az aradi színészek energiájuk és tudásuk legjavát állítják sorompóba. Szinte gyakori jelenség volt már, hogy a próza-darabok csak egy előadást érnek meg. Ma már ott tartunk, hogy a premiért sem... Szomorú bizonyítvány ez Arad magyarságára...

— **Hírneves párisi filmszínész veszélyes kalandja egy me'vével.** Párisból jelentik: Sulyos baleset érte tegnap Annabellát, az ismert filmszínésznőt. Egy cirkuszi jelenet során a „szelidített” medve megtámadta, a földreperzte és marcangolni kezdte A szerencsétlen színésznő se'gyeikiáltásaira odarohant férje, Jean Murat és több színész és a me'vét botokkal és vasrudakkal elkergették, Annabella eszméletlenül hevert földön és több sebből vérzett. A filmszínésznőt azonnal szanatóriumba szállították, ahol megállapítást nyert, hogy mindkét lába eltört, azonkívül több sulyos sérülést szenvedett, úgy, hogy felgyógyulása hónapokig fel eltartani.

— **Kaufmann Kamill ügye a Semmitőszék előtt.** Február 27-én tárgyalja a Semmitőszék ötös tanácsa Aradváros volt gépjárművezetőjének, Kaufmann Kamillnak ügyét, aki, mint ismeretes, állásába való visszahelyeztetését és elmaradt fizetése címén hárommillió lej megtérítését kéri. A városvezetés hosszas tanácskozás után Nedelcu Miklós városi ügyészt bízta meg a város képviseletével a bucurestii tárgyaláson.

— **Az életet az angol fogja fel a legpraktikusabbban.** Azt mondja egy angol közmondás: minden ember egyszer egy évben vizsgálta meg magát tetőtől talpig. Egy ilyen alapos vizsgálat legyen a születésnap ajándéka. Hol végezhető el ez a vizsgálat? Ott, ahol minden kellék meg van hozzá. Egy tökéletesen berendezett szanatóriumban. Hol lehet ilyen találni? A Bécs melletti Badenban. A badeni Gutenbrunn-szanatórium orvosi felszerelése az elképzelhető legtekéletesebb, szív-állomása a legideálisabb, magyar orvosai első-mert szaktekintélyek Emellett a szanatórium ma Középeurópa egyik legjobb felszerelt intézete, világhírű konyhája individuális diétákat készít, évtizedek óta a legjobb közönség keresi fel az intézetet, ahol a vendégek egy pillanattal se érzik, hogy szanatóriumban vannak. Nagyszerű szórazottások, Hangverseny, tánc, bridzs. A világhírű gyógyváros kellős közepén, de ősi főuri kastélya még is exkluzív életet nyújt. Kérjen prospektust.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító és epehajtó a Földes-féle Solvo-pirula.** Gyomorajás székrekedés, felúvódás, rossz emésztésnél legajánlatosabb Egy doboz 20 lej 335

— **Togal használ, anélkül, hogy ártana!** Véleményem a Togal-ról az, hogy a Togal használ, anélkül, hogy ártana. Gyakori, heves fejfájásban szenvedek, különféle szereket használtam, melyek enyhülést hoztak ugyan, de ugyanakkor vagy a gyomorra, vagy a szívre kellemetlen befolyással voltak. A Togal mesés! Rögtön megszűnnek a leghevesebb fejfájások, anélkül, hogy kellemetlen mellékhatásai volnának. Csillag Mariska, Timisoara. A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegszába és hátizomfájdalmak általanság, spanyolnátha és hüléses betegségek ellen. Togal kiválasztja és hugasavat, bakteriumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

URANIA
MA. vasárnap d. e. 11 1/2 órakor (MATINÉ)
D. u. 3 (més), 5, 7 1/2, 9 1/2 órakor
A halál vakációja.
A szerelmes halál háromtoldi nap ának története.
Főszerepben: **FREDERIC MARCH.**
Jön: **REGINE Jön**
Egy nagy szerelem története.

Február 16-án AMEFA-bál az IPAROS-OTTHONBAN.

Elsőrendű jazz, szépségverseny, meglepetések.

Színház — Irodalom — Művészet

* Ma három előadást tart a színház. Délután 3 órai kezdettel nagyszabású kabarét rendez Felhő Ervin és ez alkalommal a társulat csaknem valamennyi tagja résztvesz magánszámokkal, vagy pedig szerepet vállal neveltető egyfelvónásokban és kis vígjátékokban. Felhő Ervin neve garancia arra nézve, hogy a vígjáték-délután, a mi különben este 9 órai kezdettel megismételnek, a legkényesebb ízlésű nézőt is kielégítheti. Két órán keresztül jelent nevetést a kitünő műsor, a mely oly darabokból van összeválogatva, amelyek még nem ismertek az aradi közönség előtt. Külön érdekessége lesz a vígjáték-délutánnak, illetve estének az a néhány magánszám, amelyet a színház elsőrendű tagjai adnak elő.

* Délután 6 órakor Molnár Ferenc darabja: az „Ismeretlen lánya” kerül színre az aradi színházban, a címszerepben Erényi Bóskével, akit a darab premierjén ünnepelt az aradi közönség. Régen volt darabnak olyan sikere városunkban, mint éppen Molnár Ferenc új darabjának, amelyet most ismeretes, e néten mutattak be Bécsben is.

* Móra Ferenc emlékezete a Kölcsey-Egyesületben. Egy esztendeje mult tegnap, hogy Móra Ferenc meghalt. Az első évfordulója a nagy szomorúságnak, mely a buzamezők dalköltőjének korai halálával a magyar lelkekre ránehezedett. Móra írásainak Aradon mindig szeretettel lelkes nagy olvasóközönsége volt. Holtában is szeretett hűbére marad Móra Ferenc Aradon mindazoknak, akik a magyar szó szépségét érzik. A Kölcsey-Egyesület ennek a nemes érzésnek akar irodalmi kifejezője lenni, midőn a február 8-án elhunyt Móra Ferenc emlékeztetőre rendezte február 17-én a havi irodalmi délutánját a Kulturpalotában. Nemcsak a kegyelet áldozása lesz ez a Kölcsey-Egyesület keretében egyesült aradi magyar műveltségnek, hanem fogadalma, hogy a halott költő irásainak örök emberi érzéseivel fogja erősíteni továbbra is szépséget és jószágot kereső lelkét. A Kölcsey-Egyesület elnöksége a február 17-i vasárnap Móra-délutánra előkelő színvonalú műsort állított össze, melynek előadói prózában és versben, énekben és zenében lesznek Berthe Nándor dr. Hendl Gitta, Várialvi Elza, Bakó Lászlóné, Fetter Irén, Dénes Béla, Freimann Sándor és Schwarzberger Lili.

* A jövő héten kedden, szerdán és csütörtökön Pecican vendégszerepel az aradi színház. Az aradi társulat pecicai vendégszereplése mindenkor eseményt jelent és érthető tehát, hogy a pecicai közönség érdeklődéssel várja az aradi színészeket. Az első napon a „Ma éjjel szabad vagyok!”, második napon „Nápolyi kaland”, harmadik napon a „Szeressen, kedves” operett kerül színre.

* Párját ritkító színházi siker! Felhívjuk azoknak figyelmét, akik mostanában Budapestre utaznak, az 1934—1935. színházi esztendő legnagyobb sikerére, a Fővárosi Operettszínház „En és a kisöcsém” című újodására. Az operett főszerepét Bársony Rózsi, a nyugateurópai metropolisok körülrajongott kedvence játssza. Szilágyi László elmés szövegkönyvében egymást kergetik a kacagatóbbnál-kacagatóbb jelenetek: Eisemann Mihály fülhemászó zenéjét pedig már mindenfelé játszik és éneklék Budapesten. A parádés előadás sikerének osztályosai: Kabos Gyula, a legmulatságosabb és legnépszerűbb magyar komikus, Veres Ernő, a szinpadról és a filmről Európaszerte ismert és dédelgetett férfitárs. Turay Ida, aki mint fiatal komika ebben a darabban érte el pályája legnagyobb sikerét, Dénes György, a legkiválóbb és legelegánsabb pesti bonviván, az őshurmu Latabár Árpád, a boszorkányos ügyességgel táncoló Feleki Kamilló és az ellenállhatatlan mulatságos Radó Sándor és ezt a kiváló együttest viszi, ragadja magával, gyönyörű, üde fiatalága virágában, kicsattanó jókedvével és istenáldotta tehetségével Bársony Rózsi. Külön szenzációja a produkciónak a darab ragyogó kiállításai: az operett 12 képe 12 fényes díszletben játszódik le. A budapesti sajtó egyhangú elragadtatással állapította meg az „En és a kisöcsém” kitünő előadását, főképp rendezését és páratlan sikerét.

Legszebb ajándék! Hozassa rendbe mittesszeres, pattanásos, szemölcsös, hajszálas arcát

PILISINÉ áthelyezett és a modern higiena minden eszközével felszerelt helyiségben,

ahol a legújabb gépeken kívül Tein Diét, Tej, Ibolya-zsiros radium és még sok másféle arctisztító pakolások állanak a hölgyközönség rendelkezésére, Arad, B. Reg. Maria 17. földszint.

Amerika pénzügyi diktátora hentesmester fia volt

Egy délután a németországi Walldorf városkában, ahonnan a világ meghódítására indult el az első Astor-fiu — Egy csodálatos karrier történetét meséli el az Astor-család egyik elszegényedett tagja, akiről megfélekedtek a gazdag amerikai rokonok...

Walldorf házai, emberei, uccái, talán évszázadok óta semmit sem változtak, de a meggörnyedt háztetők alatt egy érdekes életregénynek a története gubbaszt. Ezek közül a falak közül indult el kétszáz évvel ezelőtt egy fiatal fiu, aki zsebében néhány elesent tallérral nekivágott a nagyvilágnak. A fiut Johan Jacob Astornak hívták és a walldorfi Astor-családnak legfiatalabb sarja volt, évekké később pedig mesébe illő karriert futott be és Amerika egyik legnagyobb pénzdinasztiájának a megalapítója lett. Walldorfban azóta büszkék az emberek és talán már azt is megbocsájtották minden bizonnyal a síheder fiunak, hogy annakidején nem egészen korrekten uton jutott azokhoz a tallérokhoz, melyek a világhírhez segítették. Az egykori henteslegény emlékét emléktáblák, uccanevek és különféle alapítványok hirdetik és Walldorf egyetlen valamirevaló fogadója szintén a nagyhangú Hotel Astoria nevet kapta.

A kis szálloda portása, mikor az Astorokról érdeklődöm, zavartan vakarja a fejét:

— Astor?... Hm... Nagyon ismerős név... Nagyon ismerős... Valami sportember vagy film sztár... Enyje... Itt nem lakott, mert akkor tudnék róla... Igen... Most már tudom... Valami amerikai milliárdost is így hívnak... De hogy itt lakott?... Nem kérem, a nem valószínű...

Megmagyarázom neki, hogy az illető kissé bajosan lakhatott ebben a fogadóban, tekintve, hogy jó kétszáz évvel ezelőtt volt a polgára a kis Walldorfnak, mire sajnálkozva a postára utasít felvilágosításért. A postán már többet tudnak és készségesen mesélnék különféle dolgokat, de azután újabb címet adnak:

— Tessék csak a Heinrichhez menni... Akinek a vegyeskereskedése van... A Heinrich Astor bizonyára többet mesélhet, hiszen ő maga is rokona a híres amerikaiaknak...

A kis vegyeskereskedést nem nehéz megtalálnom. Az üzlet ajtaján régies betűkkel van az ablaktáblára mázolja az Astor név, mely az Ocean tulsó oldalán olyan más csengésű, mint ebben a kis vidéki fészekben. A tulajdonos szimpatikus szemüveges öreg ur, aki szívélyesen fogad és egyáltalában nem lepődik meg azon, hogy az Astor-család történetéről érdeklődöm. Készséggel helyet kínál meg a kevert illatú kis boltocskában. A polcokon üvegek, dobozok, fűszerescsomagok, a falon feleltek egy füstös olajnyomat.

— Hát igen kérem... kezdi és felmutat a képre — valamikor innen indul el, de hát ez már régen volt... Nagyon régen... és mesélni kezdi egy csodálatos karrier regényszerű történetét:

Harc a milliókért

...Johan Jacob Astor derék hentesmester volt a tizenhétedik század végén a kis német városkában és fiát is erre a pályára szánta. A fiatal gyerek, azonban nem nagyon szerette a becsületes és nyugodt életet, hanem kalandos és nyughatatlan természetű volt és így senki sem lepődött meg azon, mikor

egy szép napon az Astor-ház arra ébredt, hogy legfiatalabb tagjának nyoma veszett.

De ugyanez a hiány mutatkozott az apai pénzes zacskóban is. A tizenhét éves ifju először Londonba megy, ahol bátyja már évek óta hangszer készítővel foglalkozik, értesül ugyan öccse ballépéséről, azonban megbocsájt neki és műhelyébe fogadja. Az ifju Johan Jacob néhány éven keresztül, mint szorgalmas iparos dolgozik az angol fővárosban, azonban ismét felülkerekedik benne nyughatatlan vére és a sors ezuttal az Újvilág felé sodorja.

Kétszáz esztendő történelmi távlatában minden bizonnyal megszépülnek és eltompulnak az

események, azonban a fiatal Astorról még így sem a legkedvesebb szinben irnak az akkori krónikások. Az ifju kalandort az elkövetkező esztendő már az északamerikai prémvadászok között találja, akik

minden akadályt félretiporva, nem sokra becsülik az emberi életet, ha aranyról van szó.

Astor egymásután barátkozik meg a legvadabb indián törzsekkel, melyeknek segítségével egykori bajtársai ellen fordul. Véres korszak következik, azonban a harc az egykori henteslegény győzelmével végződik, az arany, melyen még ott piroslik a meghalt bajtársak vére, egyre nagyobb halomban gyűl és lassankint félelmetes hatalmat ad gazdájának. Astor ugyanezkor titokban foglalkozik a spekulációkba is belekezd és egy szerencsés fogással kétféle dollárt nyer az államtól egyik perében. Ettől a naptól kezdve egyre jobban emelkedik hatalma — halálakor — 1848-ban — már Amerika egyik leg-híresebb pénzügyi fejedelme. Fia, aki nem a legteljesebb mértékben öröklé atyja pénzügyi tehetségét, egyik meggondolatlan pillanatban áthajózik az Óceánra, hogy felkeresse apja szülővárosát. A walldorfi szegény rokonok nagy örömmel fogadják és titokban remélik, hogy segíteni fog rajtuk, de csakhamar be kell látniuk, hogy alaposan tévedtek, mert

a gazdag rokon mindössze néhány dollárt hagy számukra

és egy gyermekotthont alapít az eljövendő kis walldorfi polgároknak, azután, mint aki dolgát jól végezte, visszahajózik az Újvilágba...

Az ellelejtett rokonok

— A többi már ismeretes... — meséli tovább Heinrich Astor miközben megtörli szemüvegét. — Ők elmentek és gazdagok lettek, mi pedig itt maradtunk és szegények vagyunk... Nyolcvanán élünk ebben a városkában a régi Astorok közül és ha feloszlanak a hatalmas vagyont, mindenki milliomos lehetne... De hát ez csak álom... Odaát minket már régen ellelejtettek és nem hiszem, hogy valaha is eszébe jutna egyiknek, hogy megegyeszen átránduljon ősei szülővárosába... Ambár — mondja és itt halkabba lesz a hangja, mintha attól félne, hogy meghallja valaki —

azt beszélék, hogy a Titanicon is utazott egy Astor, aki sok pénzt hozott magával, hogy megsegítse szegény rokonait...

De az is lehet, hogy nem igaz az egész... Lehet... Ambár ki tudja?...

STODOLNI DEZSÓ

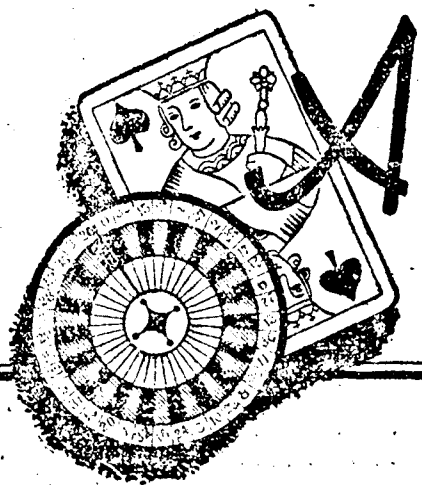
Vakmerő rablótámadás a Bucuresti — oradeai vonat ellen

Bucurestiből jelentik: Vakmerő rablótámadást követtek el eddig ismeretlen tettesek a 41-es számú bucuresti-i—oradeai gyorsvonat ellen. Miközben a vonat Ploesti és Campina között robogott, több álarcos alak hatolt be a személykocsik felől, a lépcsőkön át a csomagkocsiba, rárontottak az otlévő mozgópostásra és vonatvezetőre, majd miután lefogták és összekötözték őket, nekiálltak a kocsí kifizetéséhez. Egymásután dobálták le a pályamentére a csomagokat, köztük több selymet és rádiókészülékeket tartalmazó postacsomagot. Összesen 14 értékes csomagot emeltek el, vagy dobtak ki.

Amikor a vonat a campinai állomáshoz érve, lassítani kezdett,

a rablók leugráltak és eltűntek.

Az állomási személyzet a vonatvezetőt és a mozgópostást összekötözve találta a csomagkocsiban. Rögtön értesítették a csendőrséget, amely megindította a nyomozást, egyelőre azonban eredménytelenül.

Paál Józ
RIPORT-
REGÉNYE

láthatatlan birodalom

Egy fél évszázad legizgalmasabb regénye

Hogyan született meg Monte Carlo? — Világtörténelem egy játékbank körül — Milliók az uralkodó asztalán —

Blancék igazi fotografiája — Amiről titkos okmányok mesélnek — Amikor először perdült a rulett golyója.

(Copyright by Józ Paál. Utánnomás tilos.)

Monte-Carloról és a világ legelső hatalmas üzemi játékkaszinójának megalapításáról nemcsak újságcikkek, hanem könyvek légiói is jelentek meg. Objektíve azonban kevesen foglalkoztak még a problémával. Az írókat általában két csoportba lehet sorozni: egy részük már kapott pénzt a kaszi-

Francois Blanc, a montecarloi kaszinó megalapítója nótól, a másik részük még nem kapta meg azt, amire számított... A Riviera játékvilágáról is olyanok írtak, akik vagy nyertek, vagy vesztek. Monte-Carlót elnevezték már „az arany hazájának” és „sikkasztók, meg örömlányok tanyájának.” Francois Blanc hol mint a „szellemes, okos, becsületes Blanc apó”, hol mint „a világ legnagyobb gazembere” szerepel.

Ha egy riport keretében meg akarom írni Monte-Carlo regényét, a közéletben kell maradnom. Én se nem nyertem, se nem vesztem Monte-Carloban, ama kevesek közé tartozom, akik objektíven tudják megírni Monte-Carlo regényét.

Majdnem száz évvel ezelőtt, pontosan 1837. március 11-ikén, a

bordeauxi törvényszék tárgyalóterméből indult el

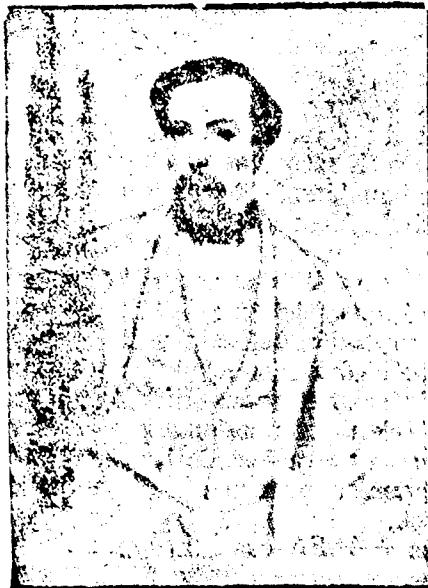
igazában utjára Monte-Carlo regénye. A két Blanc fivér: Lajos és Ferenc vádlottként állottak a bíróság előtt. Egész Franciaország feszült figyelemmel kísérte ezt a tárgyalást. A két ikertestvér, — harmincegy évesek voltak ekkor — izgatottan védekezett a vád ellen, amely felette súlyos volt. Csalással és közhivatalnokok megvesztegetésével vádolta őket az ügyészség. Ezt a bűncselekményt azzal követték volna el, hogy megvesztegették az ugynevezett „telegraphe aerien” közegét és az állami fényjelekkel közvetített — táviratszolgálat révén juttatták el Párisból bordeauxi irodájukban a tőzsdei kurzusokat. A courthezoni adószedő két fia, akik megszólaság hasonlítottak egymáshoz, vagyont szereztek ezzel a módszerrel és talán vagyonaiknak köszönhetik, hogy

aránylag olcsón uszták meg a dolgot. Mindössze, arra itélték el őket, hogy fizetni tartoznak a per költségeit, azonban birtokában maradhattak annak a vagyonnak, amit harminchat táviróhivatalnok megvesztegetésével szereztek meg.

Dé Bordeauxban már égett a lábuk alatt a talaj. Párisba mentek és itt kapcsolódnak bele először a játék birodalmába: Párisban mindenki játszott. A rulett-klubok — ne gondoljon senki fényes kaszinókra — virágoztak és a játékvállalkozók milliókat kerestek. Ebben az időben azonban már ütött a vállalkozások végőrája. Anglia 1832-ben tiltotta a játékot, Lajos Füöp pedig rendeletet adott ki, amelynek értelmében 1837. december 31-ikén, éjfél tizenkét órakor minden kaszinót be kell zárni. A vállalkozók új terep után néztek és Páris játéklarangjai hurcolkodtak a kis német fejedelemségek rezidenciáiba.

A két Blanc is keresett megfelelő helyet egy kaszinó-vállalkozás számára. Az akkor három darabba szakadt Luxemburgban néztek először szíjjel és itt ismerték meg Lajos, hessen-homburgi örgrófot, Luxemburg katonai parancsnokát, aki — mint a legtöbb német fejedelemség ura — föllig el volt adósodva. „Birodalma” nem egészen háromszáz négyzetkilométerből állott, „székesfővárosának” Homburgnak még csak háromezer lakója se volt. Amde Homburg regényes fekvése, akkor felfedezett gyógyforrásai mindenképpen alkalmasak voltak arra, hogy „Blancék valamit kezdienek...” Frankfurt közelsége és az a körülmény, hogy az országnak másfél millió forintra rugtak adósságai, izgatták a vállalkozókat és 1840 júliusában ügyes sakkhuzással pár nap alatt keresztülvitték Homburgban, hogy a fejedelem 1871-ig kizárólagos koncessziót adott a számukra játékkaszinó felállítására.

Blancék nyomban nagy koncepcióval kezdtek el dolgozni. Talán ők voltak az elsők, akik felismerték a reklám jelentőségét Európában és száz évvel ezelőtt már jelentős összegre rugó szerződést kötöttek francia, német és bécsi lapokkal. Írókat tartottak Homburgban, akiknek nem volt más dolguk, mint — tárcákat írni Homburg szépségeiről

III. Károly, monacoi fejedelem, akivel Blanc szerződését megkötötte.

és a kaszinó mozgalmas életéről. Koncerteket, operaelőadásokat rendeztek és — soha, semmiben nem takarékoskodtak. Ők teremtették meg a rulettnak azt a formáját, ahol csak egy zero van és ők kreálták a „trente et quarante” játékot.

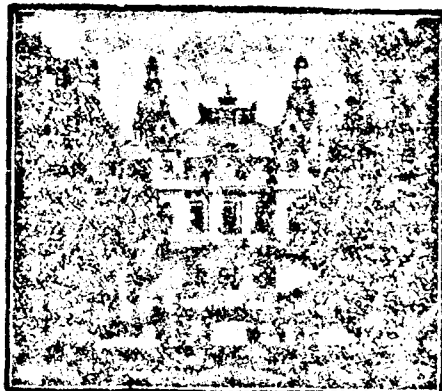
Homburg nevét felkapta a hír és a két Blanc fivér vagyona napról-napra rohamosan szaporodott

Közben azonban politikai fellegek tornyosultak a horizonton és a Frankfurtban összeült német nemzetgyűlés 1849 elején egyhangulag kimondotta, hogy az összes német játékbankokat be kell zárni. A hesseni örgróf tiltakozott ugyan szuverenitásának megsértése miatt, azonban a tiltakozás ellenére is május hetedikén

katonai csapatok masíroztak Homburgba, hogy a játékot beszüntessék.

Egykori irások feljegyzik, hogy a játék beszüntetésére kivezényelt csapat tisztjei maguk is játszottak és Blanc apó gondoskodott róla, hogy — nyereségen... Hosszas tárgyalások után — a játék mindössze egy napig szünetelt — egy olyan megoldást találtak, hogy „ezentul csak a megalapítandó új kaszinó tagjai játszhatnak” és ezzel voltaképpen Blancék fedezték fel a kaszinónak mai jellegzetes formáját.

Belső palotaforradalmak, Bismarck fellépése, a német egységnek egyre hatalmasabb megnyitkozása gondolkodóba ejtette Blancékot. Alkalmasabb és nyugodtabb terepet szerettek volna birodalmuknak mondhatni. Ugyanekkor Monaco akkori fejedelme is alkalmas játékvállalkozó után kutatótt. A fejedelemség állandó gondokkal küzdött. Két francia újságit, Langlois és Aubert alapítottak ugyan egy játékkaszinót Monacóban, bele is fektettek két és félmillió frankot a vállalkozásba, azonban — megbuktak. Utánuk megint egy újságit jött: monsieur Fossard, de ennek a pénze is eluszott. Egy francia társaság gyönyörű palotát épített a monacoi sziklákra; — megbukott ez is.

A montecarloi kaszinó ma.

Ekkor jelent meg Francois Blanc, aki közben vezetője lett a vállalatnak. 1856-ban kihallgatason jelent meg III. Károly uralkodó hercegnél és rövid tárgyalás után — ötven évre szóló szerződést kötött.

Egy milliót tett le a herceg asztalára készpénzben, hatalmas befektetésekre kötelezte magát, két évvel később hozzáfogott a mai kaszinó felépítéséhez és Blanc apó indítványára ekkor, 1858-ban

nevezték el Károly herceg tiszteletére a kaszinó környékét — ahol addig csak sziklák állottak — Monte Carlonak.

Tíz évvel később betiltották az összes német játékbankokat és Monte-Carlo virágzása voltaképpen ekkor indult meg. A múlt század hetvenes éveiben érte el a kaszinó igazi fénykorát. Franciaország egész sajtóját és politikai életének minden tényezőjét zsebében tartotta az öreg Blanc. Neki kedveskedtek azzal, hogy Monte-Carlo privilégiumot kapott a ruletten.

Hetvenegy éves korában, 1877-ben halt meg. Százhetvenöt millió frankot kitevő vagyona maradt utána. Gyermekait hercegekhez adta nőül. Idősebb lánya a lengyel Radzivil herceg, fiatalabb lánya Bonaparte Péter fiának, Bonaparte Rolandnak lett a felesége. Egyik fia — miután visszavonult a kaszinótól — politikai pályára lépett és sokáig volt képviselő. Másik fia, Camille híres sportsmann lett.

Ma már a

Blanc-családnak nincsen érdekltsége a kaszinóban.

Uj kezekbe jutottak a részvények, Blanc nem érte meg az infláció szomorú idejét, amikor a gazdasági válság megsemmisüléssel fenyegette Monte-Carlot is. Ez a válság azonban nem fenyegette azokat a milliókat, amiket Francois Blanc hagyott hátra nevető örökösének...

SVÁB-BÁL február 16-án, szombaton este 9 órakor
a FEHÉR KERESZT szálloda összes termeiben

mindenfélől

*

A teyene fantasztikus vagyona

New-Yorkból jelentik: Az Albany-i fegyházban meghalt egy Alfons Stephani nevű elítelt. Stephani annak idején apjától 100 ezer dollárt örökölt. A szerencsétlen ember, akit életfogytiglani fegyházra ítélték, már negyvenöt esztendeje volt fogásban és ez alatt a bankbetétként elhelyezett összeg majdnem megháromszorozódott. A pénz jelenleg a newyorki Chase National banknál fekszik. Stephani végrendeletében ezt az összeget egy frankfurti bankra hagyta, azzal az utasítással, hogy ez a pénztézet megfelelő módon a frankfurti lakosság között ossza szét. Az egykori fegyenc végrendelete ezen kívül még nagyobb összegeket említ meg, amelyeket Equitable Trust Co.-nál, a Guaranty Trust Co.-nál és a Credit Lyonnais-nál helyezett el.

Üvegekombiné és hajpullover

Párisból jelentik: A legújabb és legdivatósabb fehérnemű üvegből készül. Könnyed és hajlékony ez az anyag, amellel törhetetlen. Arról még a befertések sem tudnak egyelőre, hogy milyen mértékben lesz átlátszó az üvegekombiné? Még egy különlegessége lesz az új divatnak: A fényezett emberhajból szőtt pullover. Ezt valószínűleg azért találták ki, hogy a haldokló hajkereskedelem is üzletekhez jusson.

Vehéz szépségkirálynőnek lenni

Nizzából jelentik: Az idei szezon a Rivierán szépségversennyel kezdődött meg. A női szépségversenyek ugyan kimentek kissé már a divatból, de a nizzai, mégis hoc valami újdonságot, helyesebben egész furcsa követelésekkel állítja szembe a hölgytársadalmat. A szépségkirálynő választását a Casino Municipalban tartják meg és minden jelentkezőnek részt kell vennie a verseny mind három részén. A verseny első része már néhány héttel ezelőtt folyt le. Ekkor megbírálták a hölgyek fejét, nyakát, vállvonalát és kebleit. A napokban került sor a lábakra, illetve azok részeinek vizsgálatára. Február 10-én jön azután a sex-appeal verseny. Ehhez a hölgyek három visletben vonulnak fel és pedig estélyi ruhában, uccai toalettnben és fürdőkosztümben. Aki a verseny mindhárom részében legtöbb pontot kapja az lesz az idei nizzai szépségkirálynő.

Aranypohárát cipőt hord az elegáns pohár

A háziasszonyok, akiknek a vörösborral leöntött abrosz annyi bosszúságot okoz, bizonyosan örülni fognak a legújabb párisi divatötletnek, amely cipőbe öltözteti a poharakat. Az ügyes háziasszony maga is elkészítheti a pohárcipőt csinos horgolásból, vagy csipkéből. A cipő formája kis táskára emlékeztet. A poharat tisztán és szárazon tartja, oldalt nem csöpög le a bor vagy cocktail az abroszra vagy a ruhára. Előkelő házakban aranybrokát cipőt készítenek a poharak számára.

Háromszázhatvan tértit győzött le em szén, o'os nő

Londonból jelentik: Most nevezték ki az első angol adófélügyelőt Miss I. M. Rae személyében. A csinos, fiatal nő, aki egyetemet végzett, 360 férfival együtt pályázott a manchesteri adófélügyelői állásra. A legbonyolultabb vizsgát kellett letenniük a jelölteknek, Intelligenciájukról, műveltségükről, szellemi mozgékonyaságukról kellett beszámolniuk. Ezenkívül tüzetesen referálniuk kellett arról is, hogy mit olvasnak, mi a kedvenc szórakozásuk, milyen sportokat űznek. Sokat tesz a külső megjelenés is. Az adófélügyelőnek Angliában tekintélyes, de egyben lebilincselő, megnyerő külsejű és modoru embernek kell lennie. A szép Miss Rae 360 férfi-konkurrensét fölényes győzelemmel verte le ebben a küzdelemben. Az angol kincstár azt reméli, hogy a művelt, szellemes, fölényes és szép hölgy könnyűszerrel fogja „legyűrni” azokat a jeleket, akik adófelszámolási panaszokkal keresik fel.

SPORT KÖZLÖNY

Szaniszló I. Budapesten tartózkodik — Szaniszló II. pedig visszautazott Debrecenbe

— Nyilatkozik az AMEFA társelnöke —

A budapesti Nemzeti Sport pénteki számában az alanti interjút közölte a Szaniszló-ügyben. A lap munkatársa Szaniszló I.-el, Langfelderrel az Újpest igazgatójával és Herzog Edvinnel, a debreceni Bocskai vezetőjével beszélt. A Nemzeti Sportban megjelent cikket az alábbiakban közöljük:

Fent a szövetségben találkoztunk Szaniszló I.-el

— Mi ujság? Mikor utazik? — kérjük tőle.

— Most már végeleges. Megyek. Szombaton Aradra s nemcsak játékos, hanem edző is leszek.

— Újpest kiadta?

— Ki!

— Hát az öccse?

— Nem tudom, mi lesz vele. Egyelőre ott-hon, Clujon van.

Elbucszunk. Egy pillanattal később már Langfelder igazgatóval erősítettük meg a hirt.

— Igen — mondja Langfelder — Szaniszló I.-et átadtuk az AMEFA-nak.

Öt perccel később Herzog Edvinnel beszélgettünk.

— Mi van Szaniszló II.-vel? A Zoltánnal?

— Mi tudunk arról, hogy Szaniszló Zoltán a távozás gondolatával foglalkozik s ha a játékos hozzánk fordul, meg is lett volna a hajlandóság bennünk, hogy átadjuk őt az aradiaknak. De Szaniszló II. egyszerűen, minden bejelentés nélkül eltűnt. Elutazott Clujra. Ilyenformán mi ragaszkodunk a szerződéshez, egyoldalulag szerződést bontunk vele, ami azt jelenti, hogy a játékos két éven belül nem játszhat sehohsem.

Felkerestük Adler Tibort, az AMEFA kitűnő társelnökét, aki a széleslátókörű sportember hozzáértésével nyilatkozott az AMEFA-t érintő kérdéstről és a Szaniszló-ügyről:

Adler Tibor nyilatkozata

— A Szaniszló-ügyet abban a formában, ahogy a Nemzeti Sport megírta és ahogy az erdélyi és aradi lapok beszámoltak ennek a játékosnak a szerződéséről, a leghatározottabban megcáfolom. Szaniszló nem érkezett Aradra, annál is inkább, mert nem utazott el Budapestről. Az tény, hogy tárgyalunk több játékosal szerződésre vonatkozóan, de ezek a tárgyalások még kezdetleges stádiumban vannak. Remélem, hogy a tavaszi szezonban akár erősítéssel, akár erősítés nélkül a csapat olyan teljesítményt fog nyújtani és olyan jó formára fog feljutni, hogy elkerülünk az utolsó helyről és megőrizzük jogunkat továbbra is a nemzeti bajnokságban való szerepléshez.

— Az őszi rossz szereplésünknek több oka van. Elsősorban az, hogy a nemzeti bajnokságban játszó csapatok aránytalanul megerősödtek. Nem az AMEFA csapata lett rosszabb, hanem a sokkal jobb anyagi körülmények között élő és nagyobb költségvetéssel dolgozó ellenfeleink erősödtek meg. A játékvezetők működésével sem voltunk megelégedve. Még öt bíróra sem lehet azt mondani, hogy a mérkőzéseinket százszázalékosan vezették le, a többiek nagyon nyomták a csapatot. Morális depresszió nehezedett a játékosokra, mert több poszton nem megfelelő futballisták szerepeltek.

Az AMEFA csapata úgy tudna magasabb

nívóra fejlődni, ha a közönség köréből nagyobb érdeklődés mutatkozna a mérkőzések iránt. A közönség támogatása szükséges ahhoz, hogy az AMEFA-nak anyagi bázisa megingathatatlan legyen. A munkásságnak a leromlott gazdasági viszonyok következtében nincsen pénze, a 10 lejes tagsági díjat is alig tudják fizetni a tagok. Azok az urak, akik az AMEFA-ért anyagi áldozatokat hoznak, nem bírnak nagyobb terhet magukra vállalni. Ha a közönség nem támogatja fokozottabb mértékben a vezető aradi futballesapatokat, akkor nagyon szomorú sorsra fog jutni az aradi futballsport.

Debrecenből érkező híradás szerint Szaniszló II. Zoltán pénteken délben jelentkezett Budapesten a Bocskai képviselőjénél, akivel Debrecenbe utazott és a Bocskainál is jelentkezett. Szaniszló II. nem tagadja, hogy távozni kíván Debrecenből, de kijelentette, hogy természetesen csakis oly esetben, ha a Bocskai távozásához hozzájárul.

O Aradi futballista esküvője. Tolán Lajos, az AMEFA játékos, szombaton délben tartotta esküvőjét Hell Anna urleánnyal. Az esküvön Bencze Lajos és Braun Kálmán, a Juventus játékosai voltak a tanúk.

„PRIM“

A jelenkor legelőkeltebb fémtisztítója 406

O Kitiűnő magasugró eredmények a kieli fedettpályát atletikai versenyen. Martens 190 centiméterrel nyerte a magasugrást, a női magasugró versenyt pedig Kaun kisasszony 150 centiméterrel.

KERPEL könyvtár vezet! Havi díj 40 lej.

O A február 10-iki korcsolya-versenyek programja a városligeti jégpályán. I. Gyermek verseny, (15 éven alul). Ügyességi verseny, lányok számára. 2. díj. Ügyességi verseny, fiúk számára. 2. díj. Gyorsasági verseny, fiúk számára. 2. díj. — II. Felnőttek verseny, (15 éven felül). Ügyességi verseny, hölgyek számára. 2. díj. Ügyességi verseny, férfiak számára. 2. díj. Páros táncverseny. 2. díj. Gyorsasági verseny, férfiak számára. 2. díj. Benevezéseket elfogad a városligeti jégpálya pénztára. Benevezési díj versenyenként és személyenként 20 lej, a táncversenyen páronként 40 lej. Benevezési határidő: vasárnap, február 10., délután fél négy óra.

POMPIER

a legjobb és legolcsóbb tűzoltó készülék

BUCURESTI, Str. Carol No. 24. Telefon 3-23-48. 313

RENAISSANCE PENZIO BUDAPEST

a főváros szívében.

425

IV., Irányi-utca 21.

Előre megrendelésre a szobákban, központi irodákban, a szobákban telefonon. Előre megrendelésre a szobákban. — Olcsó árak

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Francia tőke nagy érdekeltsége a „Franco-Romana” biztosító-társaságnál

Jelentős tőkét helyez ki a „Franco-Romana” Erdélyben és a Bánságban — Az új igazgatóság

Bucuresti-i tudósítónk jelenti, hogy az ottani pénzügyi és gazdasági körökben megerősítik azt a hírt, hogy egy nagy francia biztosítási consern, melynek élén a közismert A. H. Michel & Cie. párisi cég áll, nagyobb részvényt pakettet vett át a „Franco-Romana” biztosító társaság részvényeiből, minek folytán egy igen jelentékeny részvényt pakett került külföldi kézbe a fenti nagy francia consern birtokába. A budapesti „Magyar-Francia” Biztosító Társaság azonban változatlanul megtartotta eddigi részvényesi és viszontbiztosítói helyzetét és kapcsolatát.

A fenti változás következtében jelentékeny viszontbiztosítási quota kerül át 1935. január 1-ével néhány hatalmas francia biztosító és viszontbiztosító társasághoz, melyek közül a következőket említjük meg: „Cie Européenne de Réassurances” Paris, „Compagnie d'Assurances Générales” Paris, „L'Abbeille”, „Cie d'Assurances” Paris, „L'Europe” Paris és „Preservatrice” Paris, mindannyian világhírnék örvendő társaságok.

A fenti transactio következtében a „Franco-Romana” az egész országban megkezdte eddigi szervezeteinek további kiépítését, mely célra a francia csoport egy jelentékeny összeget bocsátott rendelkezésére, mint külön szervezési alapot.

Értesülésünk szerint ez a szervezés máris érezhető jótékony hatását, amennyiben a társaság díjbevétele napról-napra növekszik. Mint ismeretes, a „Franco-Romana” a budapesti „Ma-

gyar-Francia” biztosítónak utóda, mely annak idején a biztosító társaságok egyik vezető helyét foglalta el Erdélyben. Meg vagyunk győződve, hogy a „Franco-Romana” hamarosan eléri azt a színvonalat, amit a „Magyar-Francia” biztosító annak idején elfoglalt.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a „Magyar-Francia” továbbra is változatlanul fenntartja relációját a „Franco-Romana”-val szemben, részvényesi és viszontbiztosítói minőségben.

A francia tőke bevonulása igen kellemesen befolyásolja majd az erdélyi és bánáti gazdasági vérkeringést, s ami bennünket különösen érdekel, hír szerint

a Franco-Romana igen jelentős disponibilis tőkét fog erdélyi és bánáti intézeteknél kihelyezni.

Ezek a kihelyezések máris észlelhetők.

A „Franco-Romana” a fenti változásnak megfelelően igazgatóságát is következőképp választotta meg: Elnök: Nic. Drosso, királyi udvarnagy, tagok: gróf Bánffy Miklós, volt magyar külügyminiszter, nagybirtokos, Stefan Brailoiu képviselő, Albert Michel, társtulajdonosa az A. H. Michel-cégnek, Páris és vezetőigazgatója a „Compagnie Européenne de Réassurances” és a „Compagnie Parisienne de Réassurances” viszontbiztosító intézeteknek Páris, Stefan Marcovici ügyvéd, nagybirtokos és az intézet vezérigazgatója, dr. Kende Arthur, a „Magyar-Francia” vezérigazgatója, Carol Mitilneu meghatalmazott miniszter és V. V. Tilea, volt miniszter.

Végleges döntés a behozatali bizonyítványok szabad forgalmáról

Nyolc nagybank fojja ellenőrizni az import-igazolványok eladását — Néhány nap múlva életbe lép az új külkereskedelmi rendszer

Minden jel arra mutat és megbízható bucaresti-i források is azt jelentik, hogy Bratianu Dinunak, a liberálistárpárt elnökének és Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszternek álláspontra változatlanul fog érvényesülni az új külkereskedelmi rendszerben. Tudvalevőleg már csaknem két év óta folynak a tárgyalások arról, hogy az új import-export rendszerrel kapcsolatban felszabadítsák-e a behozatali bizonyítványokat, úgy, amint azt a gyakorlati ismeretekkel bíró szakemberek kívánják. Mostanig ugyanis nagyon komplikált rendszer alapján lehetett hozzájutni a behozatali igazolványokhoz és ezért a külföldi nyersanyagokat és egyéb árucikkeket, óriási tortura után bírták az országba behozni, még ha a jegybanknál előre ki is fizették az áruk vételárát.

Manolescu-Strunga új rendszerében felszabadította a behozatali bizonyítványok forgalmát, mert meggyőződése szerint ezzel elősegítjük különösen a gyáraknak szükséges nyersanyag behozatalát és így a gyárak tovább is foglalkoztathatják alkalmazottjaikat, mert zavartalanul végezhetik az ipari termelés nagy munkáját.

Mielőtt a kereskedelmi miniszter által aláírt új külkereskedelmi rendeletet életbe léptették volna, Bratianu Dinu pártelnök véleményét is kikérte a kormány. Bratianu és Leon Gh. alminiszter tegnap is órák hosszáig tanácskoztak a kontingens-rendszert megváltoztató minisztertanácsi határozatról és

a súlyos szavú pártelnök végérvényesen magaéva tette a behozatali bizonyítványok szabad forgalmáról szóló javasla-

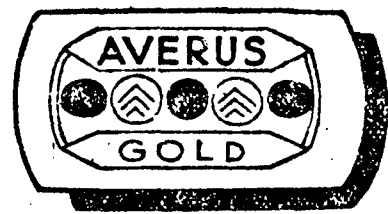
tot, másszóval elfogadta Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter új rendszerét. Bratianu Dinu most is kitért amellett, hogy a behozatali bizonyítványok forgalombahozatalát ne a Nemzeti Bank, hanem a már előző cikkeinkben említett nyolc nagy bucaresti-i autorizált pénzügyintézet ellenőrizze.

A liberálistárpárt elnöke a tárgyalások során többször kijelentette, hogy az esetben, ha újból a jegybank kapja meg az export-devizák elosztásának jogát, akkor ismét minden deviza az államkincstár rendelkezése alatt marad és semmi sem jut a kereskedelmi forgalom számára.

A tegnapi értekezleten azt is véglegesen elhatározták, hogy az import-bizonyítványok forgalmát azokkal az országokkal fennálló kereskedelmi összeköttetésekre is kiterjesztik, amely államokkal kliring-egyezményünk van.

Az értekezlet befejezése után Leon G. államtitkár kijelentette, hogy Bratianu Dinu határozott állásfoglalásáról sürgősen értesíti a külföldön tartózkodó Manolescu-Strunga kereskedelmi minisztert, egyben pedig összehívja a legfőbb kontingens-bizottságot és annak valamennyi igazgatóját is, mert a plénum elé akarja vinni a fenti határozatokat. Egyébként az alminiszter kijelentette, hogy az új külkereskedelmi rendszer részleteiről holnap részletesen nyilatkozik a sajtó számára és a minisztertanács határozata alapján készült új export-import szabályzatot néhány nap múlva életbe léptetik.

Haladjon a korrallal Ön is!

A kitérő
AVERUS
GOLD

borotvapenge teljesen kifogja Önt elégteleni. Nem izgatja a bőrt. Tartós él. Kérje mindenütt. 337 Képviselet:

HENRY BINDER, Bucuresti, Calea Calarasilor 80.

Kiskereskedők

Aradváros vezetősége, alig egy esztendővel ezelőtt olyan határozatot hozott, amely a kereskedők nagy többségének helyeslésével találkozott. Az 1933. áprilisában megjelent törvény szabályozta az úgynevezett „valoarea locativa”, az üzletbér összege után fizetett illetéket. Ez az illeték annak idején Aradon 10 és 20 százalék között mozgott, míg az új törvény értelmében az illeték maximuma 15 százalék lehet. A város vezetősége az érdekeltek meghallgatása után egy helyes gesztussal ezt az illetéket 10 százalékra szállította le, úgy, hogy azoknak az illetékét, akik eddig 20 százalékot fizettek, ötven százalékkal csökkentette.

Akik azonban rosszul jártak, a kiskereskedők voltak. Ezek nem élvezték a törvényhozó elgondolásának azt az előnyét, amely a városi illeték leszállítását célozta. A kiskereskedők ugyanis régebben is tíz százalék illetéket fizettek, így tehát az ő terhek egy banival sem lett kevesebb. Sőt, egyes esetekben az általuk fizetett illeték emelkedett. A város vezetősége ugyanis úgy határozott, hogy a vendéglők és kávéházak illetékét 15 százalékban állapítja meg. Később ezt a határozatot az italmérésről bíró fűszerkiskereskedőkre is alkalmazták, úgy, hogy ezek a valóban minimális keresettel rendelkező emberek, ahelyett, hogy az általános illetékleszállítás előnyeit élvezték volna, arra kényszerültek, hogy a város öt százalékkal jelemlte illetéküket. Ez az öt százalék a kiskereskedőnél jelentős összeg és ezért a kiskereskedők érthetően úgy érezték, hogy a város mostoha elbánásban részesíti őket. Hasonló volt a felfogása azoknak is, akik italmérési engedéllyel nem rendelkeznek és, akik azt fájlalták, hogy míg a többi kategóriák illetékét — a változott viszonyoknak és a törvényhozó elgondolásának megfelelően leszállították —, az ő illetékük változatlan maradt.

Az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa, amely vasárnap délelőtt Engel Gyula elnöke alatt választmányi ülést tart, ezen az ülésen foglalkozik a kiskereskedőknek ezzel a panaszával, sérelmével. A kiskereskedők természetesen nem kérik, hogy a többi kereskedők illetékét emeljék fel, mivel maguk is tudják, hogy az illeték leszállítása szükséges és indokolt volt. Nem akarnak mást, mint azt, hogy — mint ahogy Timisoarán a kiskereskedők illetéke csak hat százalék — Arad városa is megfelelő csökkentést hajtson végre a kiskereskedők javára és vonja ki őket azoknak kategóriájából, akiknek — mert italmérési engedéllyel rendelkeznek — 15 százalékot kell fizetni. A fűszerkiskereskedőknek az a szándéka, hogy küldöttséget menesztjenek a polgármester elé, akitől kívánásait teljesítését kérik.

A város vezetőségének ezt a kérést a legnagyobb megértéssel kell tanulmányoznia, annál is inkább, mert a sérelmes intézkedés a város nagyszámú adófizető polgárát érinti. De megértéssel kell kezelnie és elintéznie már csak azért is, hogy jóvá tegyék azt a hibát, amelynek következtében egy különben helyesléssel fogadott rendelkezés a lakosság egy rétegével szemben igazságtalanul és méltánytalanul járt el.

= Németország nehéz valutáért akar gabonát és petroléumot vásárolni tőlünk, ha annak egy részét más államok számára tovább adhatja. A Berlinben most folyó román-német gazdasági tárgyalások folyamán Németország azt kívánja, hogy árucseré alapján a két ország pontosan állapítsa meg az árukontingensét. A német tárgyaló bizottság megígérte, hogy számunkra jelentékeny pótkiviteli lehetőséget is biztosít gabonában és petroléumban és eme pótxport mennyiség vételárának 40 százalékát erős, szabad devizákban fizetné ki, ha megengednénk, hogy Németország a tőlünk így vásárolt gabonát és petroléumot más államokba tovább adhassa. Románia kormánya azonban visszautasította ezt az ajánlatot.

Már néhány hét múlva utlevél nélkül utazhatnak a kisantant-államok alattvalói

A jövő héten Prágában összeülő gazdasági bizottság Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia részére eltörli az utlevelet és még ebben a hónapban megkönnyíti az utazást

Három héttel ezelőtt közöltük, hogy a kisantantba tömörült Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia közös gazdasági bizottsága elhalasztotta Prágába tervezett ülését és most azt jelentik Bucarestből, hogy ezt a tanácskozást e hó 20-ikán okvetlenül megtartják. Ez lesz a gazdasági bizottság negyedik ülészaka és mint beavatott forrásból közlik, most igen fontos határozatok végrehajtása fölött döntenek.

Többek között a három állam alattvalói számára eltörlik az utlevél- és a vízumkényszer és ezt az új rendszert már a legközelebbi hetekben megvalósítják, mert a kormányok elvileg hozzájárultak a bizottság legutóbbi ülésén hozott eme határozathoz.

A turisztikai érintkezés megkönnyítését is rövidesen megvalósítják.

A román-magyar gazdasági egymásrautaltság a számok tükrében

Folyton emelkedik a ki- és bevétel Magyarország és Románia között — A legújabb magyar külkereskedelmi kimutatás érdekességei

A budapesti külkereskedelmi hivatal most tette közzé a román-magyar ki- és bevételről szóló jelentését, amely érdekes adatokkal világítja meg a két szomszéd ország gazdasági egymásrautaltságát és azt is igazolja, hogy az áruforgalom — dacára a nagy nehézségeknek — folyton emelkedik. Összehasonlítva az 1934. és 1933. évi kimutatást, megállapíthatjuk, hogy különösen tüzfában 50 százalékkal, fűrészfűrészárban 40 százalékkal, más cikkekben pedig több mint 30 százalékkal nőtt az exportunk. Összességben kifejezve 1933-ban kb. másfél millió pengő, 1934-ben pedig 2.3 millió pengő értékű tüzfát exportáltunk, fűrészelt faanyagban 5.8 millió pengőről 9.6 millió pengőre, épületfűrészárban pedig 825 ezer pengőről egy millió 184 ezer pengőre emelkedett a kivitelünk. A többi fontosabb árucikkek forgalmáról az alábbi adatokat közöljük:

Az összeg szerint összeállított kimutatás azt igazolja, hogy 1933-ban Magyarországra 19.5 millió pengő értékű nyersolajat, 1934-ben pedig 12 millió 145 ezer pengő értékben exportáltunk. A faszén-kivétel 1933-ban 793 ezer, 1934-ben egy millió 136 ezer pengő volt. Sőt tavaly 139 ezer pengő értékben, olajpogácsát egy és egynegyed millió pengő értékben (157 ezer p. volt), papiros-anyagot tavaly 215 ezer pengő (140 ezer), a márványt 147 ezer p. (107 ezer p.), gyapjút 305 ezer p. (160 ezer p.), ócskavasat 207 ezer p. (123 ezer p.) vittünk ki, a friss gyümölcs kivitele nagyon lecsökkent, mert 1933-ban 148 ezer p., tavaly azonban már csak 20 ezer p. értékű volt.

A fenti árakkal szemben Magyarországból az alábbi fontosabb árucikkek jöttek be: Könyvek és folyóiratok 1933-ban 1.4 millió pengővel, 1934-ben másfél millió pengővel, vasárunk 1933-ban 1.8 millió pengővel, 1934-ben 4 millió pengővel, vas félgyártmányok, lemezek 1933-ban másfél millió pengővel, tavaly pedig 2.8 millió pengővel, villamos gépek két év előtt 2.1 millió pengővel, tavaly pedig 3 és fél millió pengővel szerepelnek. Gépek és készülékek 840 ezer pengőről 1.8 millió pengőre, fém- és félgyártmányok 375 ezer p.-ről 423 ezer p.-re, agyagedény 360 ezer p.-ről 451 ezer p.-re, kacsukárunk 381 ezer p.-ről 394 ezer p.-re, pamutszövet 290 ezer p.-ről 450 ezer p.-re, pamutfonal 30 ezer p.-ről 347 ezer p.-re emelkedett.

A két ország közötti egész forgalom 1933-ban és 1934-ben a következő számadatokat tünteti fel: Románia kivitele 1933-ban 24.2 millió p., 1934-ben 30 és fél millió pengő, a behozatal pedig 1933-ban 12.8 millió pengő, 1934-ben pedig 20 millió pengő. Ezek szerint tehát Magyarországból behozatalunk 55 százalékkal, míg kivitelünk 25 százalékkal emelkedett.

E terv végrehajtását mostanáig Csehszlovákia álláspontja nehezítette meg, mert ez a szomszéd ország a legtöbb kedvezményt saját magának szeretne volna biztosítani, de a többi országok ellenkező álláspontja győzött és mind a három állam számára egyformán előnyös határozatok hoztak és azoknak végrehajtásáról legközelebb gondoskodnak.

Ugyancsak a tíz nap múlva megtartandó ülésen beszélnek meg azokat a praktikus újításokat, amelyekkel a román-cseh kereskedelmi forgalom kimélyítését szeretnék elérni. E célból a román-cseh kereskedelmi egyezmény kibővítéséről és a három ország között bevezetendő árucseréről tárgyalnak. Szó lesz még a több évre szóló gazdasági programnak megvalósításáról is, amelyet a legutóbbi belgrádi tanácskozáson vetettek fel először.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank mérlege

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank most tette közzé ezévi mérlegét, amely az előző évvel szemben jelentékeny emelkedést mutat. Így elsősorban figyelemreméltó az említett pénzügyi takarékbetéteinek 7.84 millió pengős, tehát 15 százalékos, továbbá folyószámla betéteinek 3.08 millió pengős, vagyis 6 százalékos emelkedése. Kétségtelen, hogy a betétüzletben mutatkozó rohamos javulás összefüggésben áll az üzlet igen erőteljes kifejlesztésével, ami kitűnik a váltótárca több mint 20 százalékos és az adósok fételének ugyanilyen arányú növekedéséből. Figyelemreméltó a likviditás további megduzzasztása, amire pedig az előző években is mindig nagy súlyt helyezt az intézet. A betétek összegével ugyanis szembeállítva az azonnal esedékes követeléseket és a váltótárca állományát, kitűnik, hogy amíg 1933-ban egyedül ily alapon 61.2 százalékos volt az arányszám, ez az 1934. évi mérlegben 70.8 százalékosra emelkedett. A mérleg szerint a tiszta nyereség 1.162.278.29 pengőre emelkedik, tehát eléri az előző év nyereségének összegét. Az igazgatóság határozata szerint a február 20-ikán megtartandó 65. rendes közgyűlésen 1.50 pengő osztalék kifizetését javasolják. Tavaly az osztalék szintén ugyanennyi volt.

A mérleg adatait összefoglalva megállapítható, hogy a magasabb betéti állomány az üzletkör kiterjesztését tette lehetővé és így az intézet megfelelhetett mindazon igényeknek, amelyeket a szakkörök és ügyfelei iránta támasztottak.

= A Kamara könyvelési tanfolyama A Kereskedelmi és Iparkamara felhívja mindazokat, akik a Kamara könyvelési tanfolyamára már eddig jelentkeztek, vagy akik még ezután öhajtanak jelentkezni, hogy február 14-én, csütörtökön este 7 órakor keressék fel a kereskedelmi fiúiskolában Baba Ioan tanárt. A tanfolyam vezetője ez alkalommal fogja megállapítani a résztvevőkkel együttesen a tanfolyam időpontját, munkanyagát és részvételi díját.

= Sok kukorica romlott meg a constantai gabonaráktárban és a tengeri hajókon Bucarestből jelentik, hogy a nagy gabonakereskedő cégek többmillió lej kárt szenvedtek a legutóbbi kukorica-hajószállítványokon. Egy-egy exportőr kára többmillió leire tehető. Az eljárás folyamán megállapították, hogy a külföldi vevők visszatartották a Constantából tengeren szállított kukoricát, mert azt romlottnak találták Ennek az oka, hogy a constantai gabonaráktár szárító készüléke hibás és nedvesen rakták be a hajókba a legutóbbi tengeri szállítványokat. Egyébként azt is közlik, hogy a kukorica belső ára egy héttel ezelőtt vagononként 2500 lejről 3000 leire emelkedett, de a külkereskedelmi rendszer életbeléptetéséről szóló hivatalos közlés hatása alatt az árak ismét visszaestek. A külföldi kukorica-piac teljesen nyugodt, mert az argentinai kukoricatermes nagyon jónak ígérkezik.

A Budapesti Nemzetközi Vásár

A Budapesti Nemzetközi Vásár nagyelnöki tanácsa Éber Antal elnöke mellett tegnap ülést tartott, melyen Hollóssy István, a vásár igazgatója tartott részletes beszámolót a vásár előkészítő munkálatairól. A bejelentés szerint a vásárra eddig több mint 1000 kiállító jelentkezett. Legerősebbek eddig a vas- és gép-, az elektromos-, a textil-, butor-, az építkezési-, az élelmiszer-, a kerámiai-, az üveg-, a porcellán-, a kozmetikai-, a vegyészeti-, továbbá a háziipar-, az iparművészeti- és kisipari csoportok. Érdekes külön megrendezett csoportjai lesznek a vásárnak a villamos- és textil-csoporton kívül a sport- és week-end-csoport, nemkülönben a filmkereskedelmi csoport. Tárgyalás alatt áll egy repülőgép-csoport rendezése is. Az építkezési csoportot gyors építkezések bemutatásával kapcsolatban rendezik. Az utépitési kiállításon pedig építőanyagok és mintautak is bemutatásra fognak kerülni. Eddig kilenc külföldi állam folytat tárgyalást a vásáron való részvétel ügyében. Ebben az évben átcsoportosítják a vásár anyagának elhelyezését is. A vásár ügyeivel kapcsolatban kifejlődött vitában Chorin Ferenc, a vásár társelnöke, Senn Ottó, a MÁV elnöke, Székács Antal kamarai elnök, Felkay Ferenc székesfehérvári tanácsnok, Weiss Alfonz báró, Budapesti-Goldberger Leó, Halasi-Fischer Ödön, Lingel János, Balkányi Kálmán dr., Kende Tódor, Vértes Emil és Lengyel Géza vettek részt.

= Aradi birtokcsere. Bondoc Miklós eladta a Str. Turdei 27. számú házat 15.000 lejért Bárany Ferenc és nejeének. — Mojsza Gergely eladott a Str. Grivitei 145. szám alatt egy 227 □-öles telket 15.000 lejért Máté Lajos és nejeének. — Liker György és társai eladták a gai-i Str. Alexandru cel Bun 16. számú házat 20.000 lejért Rosu Lázárnak. — Teodora Mihai eladta a Libás-dűllőből 783 □-öles telket 4500 lejért Cséffai Ilonának. — Kánya Géza eladta a Str. Capitan Ignat 8-a sz. házat 75.000 lejért Institoris Ferenc és nejeének. — Fekete Eszter eladta a Str. Const. Brancoveanu 56. számú házat 42.000 lejért özv. Horga Jánosnének. — A Banca Victoria S. A. Arad eladta a Piata Stefan Cel Mare 5. számú házat 320.000 lejért dr. Tausz Arturk. — Az Aradi Kereskedők Tak. és Hitelintézete eladott a Roser-dűllőben egy 176 □-öles telket 14.000 lejért Micula Florea és nejeének. — Lapadus György és neje eladtak a Str. Horatiu-ban egy 125 □-öles telket 18.000 lejért Budin János és nejeének. — Brutyo András és neje eladtak a Roser-dűllőben egy 200 □-öles telket 13.000 lejért Provini Józsefnének.

A tavasz első hírdőkei a Hapag Középtengeri utazások

a „Millwaukee” motoros hajóval újra itt vannak.

Nagy keleti utazás
Venécia-Genova, márc. 11.—ápr. 3. 450 RM-től

Második keleti utazás
Genova-Venécia, ápr. 4.—22. 360 RM-től

Görög-, törökországi és feketetengeri utazás
Venécia-Genova, ápr. 23.—máj. 12. 375 RM-től

Utazás a középtenger nyugati vidékeire
Genova-Hamburg, máj. 14.—jun. 2. 385 RM-től
Elszállásolás, ellátás, kirándulások, szórakozások mind elsőrendű kivitelben.

Jelentkezés, információ, prospektus:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőténél:

461

Künstler Vizum- és Utazási-irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

Május 1-re 3—4 szobás lakások minden komforttal ellátva, előnyösen kiadók.

Bővebbet Platz Catedralei 5., háztuladonostól. 983

Fontos elvjelentőségű döntés a kényszeregyezségi részletek fizetéséről

Az ilfovi törvényszék első tanácsa Udrea táblabíró elnöklete alatt az alábbi elvi jelentőségű kényszeregyezségi ítéletet hozta: **Bernstein** Zonis cégnek adósa **Trandafir Mihalescu** bucuresti-i lakos, aki néhány évvel ezelőtt kényszeregyezséget kért és a törvényszék az egyezséget jóvá is hagyta; az omologálás 1934. májusban jogerőssé vált. Ennek dacára a kiegyezett adós nem kezdte meg az egyezségi kvóta törlesztését és ezért **Bernstein** most a törvényszéktől a kényszeregyezségi határozat megsemmisítését kérte. **Trandafir Mihalescu** ügyvédje azzal érvelt a tárgyaláson, hogy az 1932. évi törvény 33. paragrafusának utolsó bekezdése szerint a kényszeregyezségi összeg első részletének fizetése a jóváhagyás után egy év és három hónap múlva kezdhető meg, tehát az alperesnek nem kellett 1934. májusban megkezdeni az egyezségi összeg első részletének kiegyenlítését. **Ugyfele a törvényszék omologálását megellebbezte a Táblához.** A felperes ezzel szemben azt hangoztatta, hogy, tekintet nélkül a fellebbezésre, már a törvényszék jóváhagyásától kezdve kell fizetni az egyezségi részleteket és ha az ítélőtábla későn hagyja jóvá a törvényszék határozatát, akkor annak visszaható ereje van és az első részlet visszamenőleg a törvényszék határozatától kezdve fizetendő, tehát az összes elmaradt részleteket ki kell egyenlíteni. **Ha a kényszeregyezségi cég ezt nem teljesíti, akkor az egyezés felbontása kérhető. A királyi tábla a felperes javára döntött és kimondta, hogy a kényszeregyezségi összeg attól az időponttól fizetendő, amikor az illetékes törvényszék elvben kimondta a kényszeregyezés jogosságát.**

= Kétszázmillió lej sürgős átutalását kéri a gyáriparosok. Az UGIR küldöttsége tegnap arra kérte Antonescu pénzügyminisztert: intézkedjen, hogy a Jegybank sürgősen bocssáson rendelkezésére 200 millió lej értékű devizát, mert különösen a textilgyárak nem kapnak új nyersanyagot, mivel a Jegybank múlt év november 1-e óta semmit sem utalt át az általuk befizetett vételárból.

KÖNYVEK

Szeben Klára: Egy leány elindul. Egy jó polgárcsaládból származó fiatal leány nekiindul a nagyvilágnak, Londonba indul, de Párisban megakad. Nem a város tartja ott, hanem egy férfi és ... egy gyermek, akinek apja ez a férfi, egy zuhlott orosz festő. **Ugyes, szellemes, élvezetes regény; Szeben Klárának az ismert nagy színpadi sikereket aratott írónőnek legújabb regénye, Szeben Klára: „Egy lány elindul”, 280 lap fűzve 84, kötve 114 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az új könyvek jegyzékét.**

Márai Sándor: Bolhapiac. Ez a könyv tallózás az élet bolhapiacáról, haszontalan him-lom, mindenféle tarka kacat lerakodóhelye. Egy-egy figura, vagy sors, tájak, országok, emberek, szokások karnaválja. S mindez egy reflektorszerű író megvilágításában. **Amire Márai szeme ráveti fényét, egyszerre kiugrik a szürke mindennapból, érdekessé színesedik, körvonalat kap, megelevenedik. Ebben a könyvben legsikerültebb apró írásait, novelláit, megfigyeléseit gyűjtötte össze. Székely-Kovács Olga rajzait külön ki kell emelnünk. Az átlagos könyvillusztrációkon messzi tullelmező művészi munka. Pantheon-kiadás. Pompás kiállítás, 280 lap, fűzve 87, kötve 120 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az új könyvek jegyzékét.**

Ilyés Gyula: Oroszország, (Nyugat-kiadás). Ilyés Gyula, a kitünő költő most érkezett vissza kéthónapos orosz-országi tanulmányutjáról. E könyvében a mai Oroszországról ad izgalmasan érdekes vallomást. Ilyés könyve nem az agítáció, hanem a közvetlen tapasztalat objektív műve, felkereste a legnagyobb gyárakat, ipari és mezőgazdasági üzemeket, pontos képet rajzol a munkások és parasztok életéről, a kulturális viszonyokról, kitér a társadalmi, vallási és jogi problémákra. Külön érdekessége az utirajznak a magyarság fajrokonaiával foglalkozó fejezet, akikről meglepő újabb adatokat közöl. A könyvet ötven fényképpel vélt élénkíti. Ára fűzve 87, egész vászonkötésben 117 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Nyugat-könyvek teljes jegyzékét.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASARNAP, FEBRUÁR 10.

Bucuresti. 10.30: Szentbeszéd. 11: Egyházi zene. 11.30: Koncert. 12.33: Román népzene. 13: Hírek. 16: Földművesek órája. 16.15: Gramofonlemez. 17: Hangverseny. 18: Hírek. 21.45: Indulók és keringők, Joh. Strauss, O. Straus, Kálmán, Suppé, Komzák, Sullivan operettjeiből. Rádiózenekar. A szünetben hírek. Budapest I. 11—12.10: Egyházi zene szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból, 12.15—13.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Róth vonósnégyes. 14.40: Rádiókrónika, Elmondja Papp Jenő. 15: Budapesti Hangverseny Zenekar. 16.50: Novotny Gusztáv és Kubicsék István harmonika kettőse. 17.30: „Madách”. Mohácsi Jenő dr. előadása. 18: Lendvai Andor énekel zongorakísérettel. 18.45: Tarka-est. 20.10: Charlie Caudriot jazz-zenekara. 21.15: A számár. Tamási Áron elbeszélése. 21.45: Hanglemezek. 22.35: Hírek. 23: Budapest Dénes szalon- és jazz-zenekara, Sárosi Mihály énekszámáival. 24: Horváth Rezső és cigányzenekara muzsikál. — Bécs, 9.55: Lemezek. 12.45: Szimfonikusok Malcher hegedűvel. 14.15: Rádiózenekar. 18.05: Tánclemez. 19.30: Misson József íróról és műveiből. 20.30: Weingarten Pál zongorázik. 23: Síversenyek hírel Kitzbühelből. 23.15: Rádiózenekar, szórakoztató zene. — Belgrád, 14.25: Lemezek. 16: Lemezek. 18: Tánclemez. 19.30: Arenszkij: Ötös. 21: Operett. 23.30: Lemezek. Utána: Zene. — Deutschlandsender. 17: Königsberg. A szünetben 18: Emlékezés. 19: Tarka hanglemezek. 20: Vidám vélemények. 20.25: Sport. 20.40: Divatos filmtánczene. 22.30: Berlin. 23.15: Hírek. Utána: Frankfurt. — Köln, 7.35: Hamburg. 17: Beethoven: Holdvilágszonáta. 17: Löns, Fock és Flex hősi halált halt költők műveiből. 18: Tarka zenés est. 20.30: Nagy operettegyveleg. 22.30: Berlin. Utána: Breslau. Königsberg. 7.35: Hamburg. 17: Kivánsághangverseny. A szünetben 18: Lovassport. 19.40: Házizene. Duda-, lant- és énekszó. 20.25: Ríport egy jégkorongmérkőzésről. 21: Operai zenekar Wistinghausen baritonnal. Borodin: Igor, nyitány és ária. Csajkovszkij: Anvegín, ária. Lyadov: Orosz népdalok. Humperdinck: Királyi gyermekek, nyitány. Marschner: Helling, ária. Dresdel: Német meseszvit. 22.30: Berlin. Utána: Tánczene. Kassa. 9.50: Lemezek. 10: Bratislava. 11.15: Lemezek. 12: Mor. Ostrava. 13: Prága. 17: Bratislava. 19.50: Magyar hírek. 20: Prága. Lemez. — Róma, 18.30: Lemezek. 18: Hangverseny. 21.20: Lemezek. 22: Részletek Dall' Ardine Dall'ago al milione című operettjéből. Pozsony. 11.15: Lemez. 11.25: Prága. 17: Vidám délután. 18.30: Kassa. 19: Magyar műsor. 20.05: Lemez. 23.20: Magyar hírek. Hírek külföldre. 23.35: Bitto cigányzenekar. — Varsó. 15: A fiáharmonikusok hangversenye. 15: Szalonzene lemezek. 17.20: Fővárosi énekkar. 18: Tánczene. 20: Könnyű zene. 21: Szimfonikus zenekar. 22: Tengerész-takarodó Gdymából. 23.15: Tánczene.

HÉTFŐ, FEBRUÁR 11.

Bucuresti. 12.06: Gramofonlemez. 13.15: Hírek. 13.40: Könnyű zene. 17: Felolvasás. 17.15: A rádiókvartett hangversenye. 18.10: Hírek. 18.25: Hangverseny. 19: Előadás. 19.20: Gramofonlemez. 20.05: Koncert. 20.35: Stefanescu-Goanga román dalokat és románcokat énekel. 21.15: Hangy. 22.15: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos **FORDÍTÓ**, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: **Róman, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.**

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad. Bulev. Regele Ferdinand 5. **Csanádi Bank-palota.** Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. **Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.**

HIVATAL: d. e. 9—1-ig, d. n. 3—7-ig.

Nem kell, hogy a szerelem végzetévé váljon annak, aki előrelátó.
Csak ezt használja:

11.20: Utazás a Bánságban és Erdélyben a múlt század közepén. 11.45: Téli kozmetikai tanácsok. Az orrvörösségéről. 13: Déli harangszó. 13.05: Baum Sári zongorázik. 14: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 17.10: A rádió diáklórója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: „A tej birodalmában”. 18.40: Hanglemezek. 19.05: Német nyelvoktatás. 19.30: Asbóth Gyula tárogatózik zongorakísérettel. 19.55: „Hol a boldogság mostanában”. Zágon István csevegése. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Carmen”. Zenéjét szerezte Bizet. Az I. felvonás után kb. 21.25: Milyen ember volt a „Carmen” szerzője? Kilián Zoltán előadása. Az előadás után aradi Farkas és cigányzenekara muzsikál. — Bécs, 12.30: Parasztzene lemezek. 13: Lemezek. 14.10: Operettlemez. 15: Tauber-lemez. 17.10: Filmlemez. 18: A magyar népzene hatása Schubertre. 20.40: Lortzing: Hans Sachsától. Lortzing: Hans Sachs, vigopera. 23.45: Hírek. Utána: Rádiózenekar, bécsi zene. Majd: Erőss-Takács-jazz a Kursalonból. — Belgrád. 17.30: Rádiózenekar. Suppé: Aranyos mesterné, nyitány. Lehár: A mosoi országa. Egyveleg. 18: Népdalok zenekarral. 19.20: Német lecke. 20: Lemezek. 21: Opera a Nemzeti Színházból. — Deutschlandsender. 19: Reuter hegedűművész játéka. 11: Stuttgart. 20.40: Sport és karikatúra. 21.15: Mozart: Così fan tutte. 24—1: Tánczene. — Köln, 7: Lemezek. 7.45: Torna. 8.15: Breslau. 17: Breslau. 18.30: A köln-zülpichi ut története. 18.50: Gyermekek házi zenéje (hegedű és zongora). 20: Frankfurt. 21: Hírek. 21.10: Kna: Nagy rádiórejtvény. Szól a gong. Tarka farsangi est. 22: Stauch-hármas. 23.30: Népdalok Tessinből. 24—1: Mandolin- és schrammelzene bariton- és szájharmónikaszóval. — Königsberg. 17: Szórakoztató lemezek. 20.15: Zenés est a hohenseini munkatáborból. 21.15: Ríport a tengerpartról. 21.45: Tarka est. 23.20: Gusztáv Adolfról. Utána: Új kamara. zene. — Varsó. 13.10.—14.30: Szórakoztató lemezek. 16.45: Régi táncok. 18: Kochanski V. hegedű. 18.55: Bjelakov énekes áriaestje. 21: Rádiózenekar. 22: A szimfonikusok István hangversenye. 23.15: Tánczene.

A szerkesztésért: **Dr. STAUBER JÁNOS** felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltökért nem vállalunk felelősséget.

Ozv. dapsai Dapsy Kálmán, szül. Delley Mihály fájdalomtól mélyen sújtva tudatja, hogy szeretett férje,

dapsai

Dapsy Kálmán

életének 56-ik évében rövid szenvedés után a hó 8-ikán este elhunyt. Megbódogult földi maradványait f. hó 10-ikén d. u. 2 órakor az alsó temető halottas házából a róm. kath. vallás szertartásai szerint helyezték örök nyugalomra. 659

Pihenése oszondos, emléke áldott legyen.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak az ismerősöknek és barátoknak, akik felejtethetlen jó édes anyánknak koporsójára virágot helyeztek és fájdalmunkban részvétükkel igyekeztek enyhíteni, ezuton fejezzük ki köszönetünket. 672 **Szeleke-család.**

